

nufaca

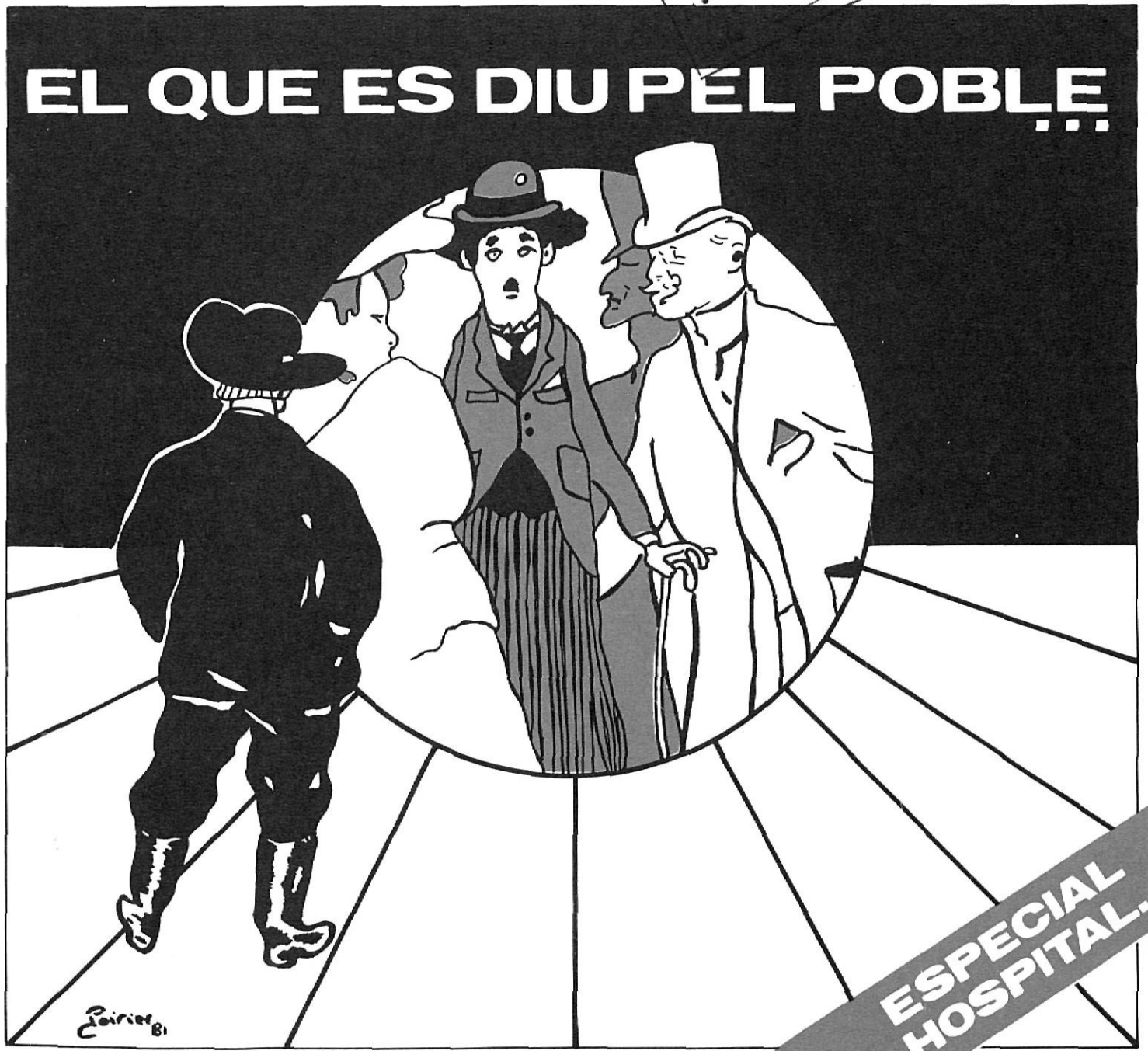
PUBLICACIÓ D'AMICS DE Cerdanya

Preu 100 ptes.

número 38

REGISTRE D'ENTRADA
OGG
5581

EL QUE ES DIU PEL POBLE

ESPECIAL
HOSPITAL

1962 31

BAR CAFETERIA

RISCO

ESPECIALIDAD EN TAPAS VARIADAS
Y PLATOS COMBINADOS

JOSE ANTONIO, 34 — PUIGCERDÀ

ASSESSORIA

FISCAL

JORDI
CARBÓ
i BRILLAS

Economista Col·legiat
Assessor Fiscal Diplomat

INFORMACIO FISCAL - TRIBUTARIA

Confii'n's la seva

DECLARACIO DE RENDA

L'atendrem i informarem
com Vd. es mereix
Termini 2 maig - 10 juny

C/. PUIG PEDROS, 3 PUIGCERDÀ - TEL.: 88 11 65
C/. PUIGCERDÀ, 2 LLIVIA

Restaurant típic de Cerdanya

EL RECÓ

Telèfons: 88 11 46 - 88 13 79 - 88 08 69

VILALLOVENT (PUIGCERDÀ)

JOIERIA

RELLOTGERIA

J. Fullana

PUIGCERDÀ

FOTO - ESTUDI

Escoles Pies, 16

Tel: 88 03 88

PUIGCERDÀ

AUTO ESCOLA PUIGCERDÀ

Victòria, 4, 1er.

PUIGCERDÀ

**FILATELIA
MONTANÉ**

C/. Morera, 6
PUIGCERDÀ

HOTEL

RESTAURANTE

EUROPA

DIRECTOR:
JULIO PEREZ DE ROZAS

Plaza Cabrinetty, 16
Tfno. — 88 01 00
PUIGCERDÀ

TOSAS-SASTRE

José Antonio, 4 PUIGCERDÀ

número 38

rufaca

Publicació de l'Associació
"Amics de Cerdanya"

Consell de Redacció:

Pere Capdevila
Rosa Cuesta
Pere Domingo
Emili Guirao
Josep Peitx
Meritxell Sastre
Ramón Sola
Josep M. Tosas

Col.laboradors:

El Biògrafo
F.X. Bosom
Miquel Casanovas
Carme Clausell
Club Deportivo
Cruz Roja
Laura Fabra
Pere Font
Salvador Galceran
Carme Moreno
Rosa M. Rodriguez
El Trovador
Unió de Radiaficionats Espanyols
Josep Vigo

Corrector:

Xavier Pujol

Il.lustració:

J. Paul Poirier

Portada:

Dibuix - muntatge: J.P. Poirier

Edita: AMICS DE CERDANYA

Passeig 10 d'abril, s/n.

PUIGCERDÀ

T. 88 12 13

88 02 69

88 12 25

Composició i muntatge:

Equip VILETA 12 - Artesa de Lleida

Imprimeix:

Offset A. Figueras - Tàrraga

PUBLICACIÓ MENSUAL.

La direcció de la revista no es fa responsable dels judicis personals dels seus col.laboradors.

NOTA DE LA REDACCIÓ

En un régimen democrático, el derecho de los ciudadanos a la información es innegable. Toda persona tiene derecho a su intimidad y a su vida privada, donde nadie puede penetrar sin su consentimiento. Pero si esta persona ocupa un cargo público, por este mero hecho, está en el deber de informar de su gestión sin más trabas a los medios informativos que aquellas incursiones que pudieran sobrepasar lo establecido en la ley de prensa.

Aunque la revista de Amics de Cerdanya sea modesta y con limitaciones, Rufaca también es un medio informativo.

Por ello, y atendiendo a su dignidad, pide a todas las personas que por su labor pública están en posesión de información, le faciliten su labor en lo posible. En consecuencia se niega a realizar en lo sucesivo cualquier tipo de entrevista en la que se exijan de antemano las preguntas de la misma, o aquellas en que no se permita grabar en cinta magnetofónica (cosa que facilita la labor a la hora de transcribir, al tiempo que hace esta transcripción más fidedigna).

sumari

EDITORIAL	3	Precs i preguntes a les comissions	19
ACTUALITAT CERDANA		Convergència Democràtica de Catalunya a Cerdanya	19
La Cerdanya tiene ya una cooperativa de viviendas	4	ENSENYAMENT	
Sindicat de la sèquia de la Solana	4	Del Instituto a la opinió pública	21
ESPECIAL HOSPITAL		COL.LABORACIONS	
Entrevista amb els veïns de la Vila	5-6-7-8	Las fechas enigmáticas (III): 19 de abril la Pascua	21-22
Parlant amb la Junta de l'Hospital	9-10	DES DE L'ARXIU	22-23
Entrevista amb el Director de l'Hospital: Sr. Llauró	11-12-13	UNIO DE RADIOAFICIONATS	23
Hospital dia 10/3/81	14	SOCORRISME	
Datos económicos facilitados por CC/UCD en relación al Hospital de Puigcerdá entre otros de que disponemos	15-16	En cas d'electrocució què he de fer	23
Breu resum dels estatuts de l'Hospital	16-17	ESPORTS	
Nuestro eterno hospital	17	Club poliesportiu Puigcerdá	24
Los trabajadores ante los problemas del Hospital	18	Hoquei sobre gel	25
		Club escacs Cerdanya	25
		CATALA PER A TOTHOM	26
		CARTES A RUFACA	26

LA CERDAÑA TIENE YA UNA COOPERATIVA DE VIVIENDAS

La Conselleria de Treball de la Generalitat de Catalunya ha resuelto afirmativamente (aprobación provisional) la calificación de los Estatutos sociales de "SOLIDARITAT CERDANA, Sociedad Cooperativa de responsabilidad limitada", entidad que se constituye para la construcción de viviendas en todo el ámbito de la Cerdaña.

Inicialmente y antes de su definitiva constitución, que únicamente está pendiente de la formalización de la escritura notarial y su inscripción en el Registro de Cooperativas. "SOLIDARITAT CERDANA, S.C.R.L." cuenta ya con unos cincuenta socios, que ahora podrá aumentar con inscripciones de personas interesadas en la edificación de una vivienda, ya sea en Martinet, Bellver, La Molina, Llivia, Puigcerdà o cualquier otra localidad de la Cerdaña sin tener en cuenta las divisiones provinciales.

Las viviendas podrán construirse bajo la modalidad de -protección oficial- o de -libre-. Las primeras, además de los beneficios propios del régimen cooperativo, disfrutarán de las ventajas que concede el MOPU para dichas edificaciones.

Se espera que dicho régimen cooperativo para la edificación coadyuve a la reanimación del mercado de la construcción, al tiempo que resuelva parcialmente el problema de la vivienda y contribuya a clarificar el régimen de arrendamientos urbanos.

Además, puede servir de cauce informativo y de gestión hacia la consecución de viviendas de promoción pública.

Solidaritat Cerdana, S.R.L.
Un gestor

SINDICAT DE LA SÈQUIA DE LA SOLANA

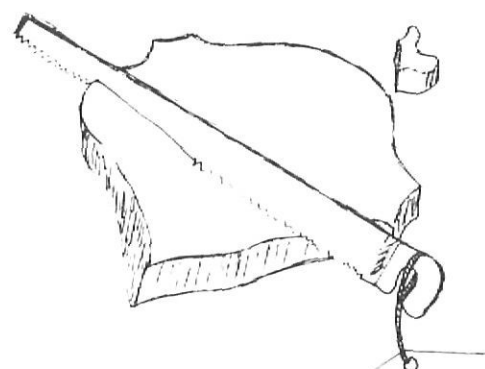
A Ger, el dissabte 28 de febrer de 1981 el Sindicat de la Sèquia de la Solana celebrà la seva assemblea general ordinària en la qual, després de la lectura i aprovació de l'exercici de 1980, es passà a l'elecció de nous Síndics i President, quedant el sindicat format pels següents usuaris: Per Saneja, Josep Suñé; per Bolvir, Francesc Maurell; per Saga, Isidre Garreta, Lluís Bosom i Pere Carcason; per Ger, Francesc Rufiandis, Josep Calveras, Francesc Fabra i Francesc Domènech; per All, Agustí Carcasona i Francesc Viladomat.

Per la qual cosa i seguint el reglament pel qual es regeix el citat Sindicat, passà a ser-ne President el síndic Josep Calveras.

La Sèquia de la Solana no és popular però és part influent de l'economia de la Cerdanya, perquè converteix en regadiu totes les terres d'aquest sector de la Cerdanya anomenat Solana i que còmprèn des de la seva pesa en terres Franceses a la Masia que també es propietat de l'esmentat Sindicat denominada "La Vi-

nyola" passant per la part baixa de Saneja, alta de Sant Martí, tot l'alt del Barri del Golf arribant a Bolvir, Sallens, Saga, Ger i desembocant als torrents d'All, el seu recorregut està ben definit per la vegetació i la verdor que es pot observar per damunt dels esmentats pobles.

D'UN TROÇ, DOS!!

CDC DIU...

NO!

La Cerdanya
Piden que la comarca se divida en dos
El alcalde de All, en nombre de sus colegas de la comarca de la Cerdanya, se ha dirigido al Diputació de Girona que en el futuro ordena el mercado territorial de Catalunya se dividieren las dos partes de la comarca de la Cerdanya la que pertenece a Lluçanès y la que pertenece a Girona. Segun el alcalde de All, entre las dos partes de la comarca no existe ninguna similitud económica ni geográfica. M. S.

Com cada vegada que hi ha un tema polèmic, Rufaca ha volgut connectar amb les diferents parts per oferir l'informació. Per això, bé perquè ens han cridat per anar-los a veure o bé perquè hem anat a trobar-los, hem recollit totes les opinions i aquí transcribem ni més ni menys el que ens han dit.

ENTREVISTA AMB ELS "VEÏNS DE LA VILA"

Rufaca.— Com, quan i perquè neix el grup "Veïns de la Vila"?

Sr. Brunet. Fa més de dos anys que s'està treballant. De fet som més persones però com que això es una feina de papers, d'informes... i coses... a vegades val més ésser pocs que no pas molts, ara bé, amb les altres persones sabem que hi podem comptar en qualsevol moment. El cas és que quan varem dir: "senyors, la funció s'ha acabat, hem d'anar a veure al president de la junta", llavors es quan en lloc d'anar-hi tres o quatre hi varem anar vuit, i si haguessim volgut n'hi hauria hagut més, però no ho creiem convenient.

...VAREM ANAR A VEURE...

R.— Vostès han tingut contactes amb la junta i amb l'ajuntament?

Sr. B.— No, no nosaltres varem anar a veure al president de la junta per exposar-li els problemes que nosaltres veiem a l'hospital i el perill que hi havia a l'hospital i li oferiem la nostra col·laboració per a buscar solucions per a l'hospital. Ara, la segona vegada li proposavem de tenir una entrevista amb la junta i també amb tot l'ajuntament inclòit, per a tenir un canvi d'impressions. No per a dir "ens heu de posar a nosaltres" cuidado, això no... sempre per a buscar solucions, doncs ens em enterat de que hi ha gent de l'ajuntament que s'ha enterat de coses de l'hospital ara i això es una vergonya. Nosaltres varem proposar dues reunions i ell el president de la junta ens va dir que no, que ell no les podia convocar, si volíem deia, podíem reunir-nos amb caràcter privat - individual però això nosaltres no ho podíem fer...

Sr. Forcada. ... Només cal dir que nosaltres varem demanar dues reunions i s'ens varen negar.

R.— Dels actuals estatuts, que en coneixen vostès?

Sr. B.— En els actuals estatuts hi ha una cosa que no la podem dir ara perquè... és un secret... en fi, secret... és una cosa

que la portem privadament, fins que podem fer-la pública i llavors no hi ha cap inconvenient en comunicar-vos-ho... eh? i es que creiem que aquests estatuts han sigut manipulats.

...HAN ESTAT MANIPULATS...

R.— El que en sabem nosaltres, a nivell de carrer, és que l'anterior consistori va afegir a la junta quatre elements de l'ajuntament (que sempre serien els de la comissió de sanitat) que abans no hi eren...

Sra. M. Pons. ... Això... no hi eren...

R.— Llavors això seria legal o ilegal fer-ho?

Sr. B.— Bé, nosaltres considerem que un acord municipal no és legal quan hi ha uns estatuts autoritzats o visats, o sigui... una entitat qualsevol que tingui uns estatuts fets i que estigui registrada a la llei d'associacions al Govern Civil, a Madrid o allà on li correspongui, i perquè han variat les circumstàncies de l'entitat o pel que sigui, han de modificar un article dels estatuts, aquells estatuts s'han de tornar a fer de nou, s'ha de fer una assemblea plenària extraordinària perquè els de l'ajuntament no ho varen fer— i ha de ser la majoria dels socis que acceptin o no la modificació d'aquell article. En cas de majoria l'article s'ha de tornar a fer, s'ha d'enviar per triplicat al Govern Civil, amb la certificació de l'acte i llavors ja es fan uns estatuts nous inclòint-hi la modificació. Aquí sembla ser que els estatuts d'això no en parlen i no s'ha fet res. Això es un acord municipal...

Sr. F.— ... El que està clar és que no s'ha fet assemblea plenària.

Sra. M.P.— ... que no s'ha convocat als socis.

R.— Es el que s'hauria de fer segons els estatuts?

Sr. B.— Sí... segons els estatuts...

Sr. F.— ... Vaja, a mi no m'han pas convocat...

Sra. M.P.— ... A mi tampoc.

Sr. B.— Bé, aquí també hi ha altres coses

que ja li varem dir al senyor President: "nosaltres veiem i sabem que hi ha problemes actualment que els teniu vosaltres i no els heu creat vosaltres... el que passa és que els heu hereditat i teniu que apechugar".

R.— En quan a les firmes, tan ahir com avui pel carrer es diu que la gent apoya el programa, però que si firma, què firma?... que ahir en l'acte, es veia per dir-ho d'alguna manera, una carregada en general, de

...A DESPEDIR PERSONAL...

com marxa tot per dintre, però que al no haver-hi col·loqui la gent no sap com pensen vostès desentrotllar el programa. Per exemple, això de l'àmbit comarcal: com ho farien vostès?

Sr. B.— Nosaltres creiem que la junta de l'hospital ho ha d'estudiar, però en aquest cas no ho pot resoldre la junta. Mireu, anem a suposar que nosaltres fosim de la junta, el que caldria es fer un estudi i presentar-lo a l'ajuntament de Puigcerdà, i aquest que ho negociés amb els municipis de la comarca... Ara, això sí, nosaltres apoiem totalment que tots els pobles de la Cerdanya hi tinguin tots els drets...

Sr. F.— ... Que de fet ja hi venen.

R.— La seva idea de recollir firmes, per què? per a fer pressió a l'ajuntament, o tenen pensat anar a la Generalitat?

Sr. B.— L'idea de recollir firmes, es per una aprovació d'un pla que nosaltres creiem que l'hem meditat, l'hem preparat i l'hem fet revisar per tècnics i que degut a la situació de l'hospital de Puigcerdà, nosaltres creiem que és el més adequat, però cuidado, no vull pas dir que no s'hi hagi de fer alguna modificació. Un cop tinguem les firmes recollides, tenim unes consultes preparades per fer-les a uns organismes superiors, jurídicament, per a veure on podem arribar en l'esforç aquest i llavors com es natural hem d'anar a recórrer no només aquí, que ja veurem si hi tornem o no, o altrament haurem d'anar forçosament a la Generalitat a presentar el nostre problema. Ara, si es

pot resoldre aquí ho farem aquí, però si no anirem on calgui. En quant a la revisió de la plantilla de l'hospital no es tracta d'anar a despedir personal, al contrari, si en lloc de quaranta n'hi poguéssim haver seixanta, voldria dir que l'hospital marxaria millor. Ara, s'ha de mirar i treballar, de cara al nostre pla. L'Hospital té que funcionar estil empresa.

R.— Qui creuen que tindria que ser el director general, una persona de la junta?

Sr. F.— No, no, un professional amb plena dedicació, i que no faci res més que això. . .

Sr. M. Pujol.— . . . i amb un bon sou. . .

...HEM TINGUT CONTACTES...

Sr. B.— . . . sí, un home que no se li pot regatejar ni una pesseta, sempre i quan se la defensi.

Sra. M. P.— Sí, un. . . que ara n'hi havia tres. . .

Sr. F.— . . . además que no pot ser un metge. . .

Sr. B.— . . . noooo. . .

Sra. M. P.— . . . nooo, no.

Sr. F.— Un professional, que hi entenguin. . .!

Sr. B.— Nosaltres hem tingut contactes i ens hem assegurat, i hi ha qui se'ns ha ofert desinteressadament per a fer venir dos senyors tècnics en aquest assumpte, per estudiar el cas, no fer fixe, cuidado!. Es una entitat que té cinquanta mil associats, per tan ja saben on van. Llavors aquests senyors que pugin uns dies, que facin un estudi i l'eleven a la junta, per a saber quin pot ser el millor pla. Dues persones imprescindibles són els dos directors, però el director-gerent no pot ser un metge, ha de ser un professional amb coneixement de problemes fiscals, avui amb la nova llei fiscal se'n ha de saber una bona mica. . . Ara nosaltres tenim un problema que no hi ha cap inconvenient en publicar-ho. Hi ha un avi assilat que per qüestions de família estava sol, total que varem aconseguir que poguéssim venir a l'Hospital De la pensió se li en queden un 75 per 100, 10.275 ptes. que paga aquest home per a la seva manutenció a l'Hospital aportació bastant forta per un pensionista que cobra 13.700. L'altre dia anava jo a pagar-li el mes i al donar-me aquella noia el rebut hi havien carregat el ITE. Jo sé que Beneficència n'està exenta, però pel fet de que a partir del gener el cobressin vaig volguer-me'n enterar abans de protestar, i evidentment no havia canviat res, l'únic era

...UNA INSPECCIÓ...

que havien pujat el ITE a un 3 per 100, però res més. Total, que l'única explicació va ser que els d'aquí havien fet un consorci amb uns hospitals i que a l'hospital de Terrassa havien tingut una inspecció d'Hisenda i va dir que a partir de gener tenien que cobrar el ITE. Però jo ho he consultat a Hisenda i efectivament Beneficència n'està exenta. Ara, el que sap greu és que els altres vells ja els hi han cobrat. . . i no és per les peles, no, és el fet en si. Volem demanar a alguna central sindical que se'n cuidi o si no ho farem nosaltres, que se'ls torni els diners als vells aquests.

R.— I en el punt de defensa i augment de l'actual patrimoni, com ho farien vostès això?

Sr. B.— El patrimoni, creiem que s'ha de conservar com si fos l'assegurança de vida de l'Hospital. Si l'Hospital tingués una planificació cosa que no existeix, i es va dir que sí, tot això no passaria. Nosaltres creiem que l'Hospital de Puigcerdà una vegada arreglat, té vida pròpia. Que no serà una entitat amb un superàvit de milions, ja ho sabem, però que no hi cap necessitat d'hipotecar-lo. . .!

R.— Vostès diuen, ni reconeixement de deute ni hipoteca. Quina solució?

Sr. F.— Això de reconeixement de deute és l'estupidessa més gran del món.

Sr. B.— Nosaltres l'única cosa que critiquem d'això, és que además s'hagi de carregar a l'Hospital un milió i pico d'interessos per pagar aquests senyors que hi van treballar, que s'han de pagar, això ho hem dit sempre, cuidado!. Nosaltres buscarem altres solucions per liquidar-ho. Mireu, molta gent s'ha ofert per ajudar econòmicament si calia. . .

Sra. M. P.— . . . si ahir és ve que molta gent es pensava que demanariem diners i venien disposats a donar-ne.

Sr. B.— Si i no és pas un de sol que ho ha dit. També pensem tornar a pescar la colònia del Golf, que hi havia deixat molts diners a l'hospital.

Sra. P.— Nosaltres confiem amb la bona voluntat de la gent, i pensem que siguent per l'Hospital, tothom hi col.laborarà.

Sr. B.— Sí, i també pensem que si això depengués de nosaltres, també fariem una crida als comerciants de Puigcerdà. . . vaja que a l'Hospital van a comprar les coses fora d'aquí, diuen que és més barat, però nosaltres creiem que les coses s'han de comprar aquí sempre que sigui possible. Nosaltres ja n'hem tentat algú i pensem que

...VENIEN DISPOSATS...

D'esquerra a dreta: Srs. Forcada, Brunet, Pons i Elias.

qui més qui menys hi estaria d'acord, no pas que ho regalessin. . . però si que fessin un preu ajustat. . .

Sr. F.— Si, fins que l'economia es sanejés. A mi un em va dir: "Si em necessiteu (ho veia cosa feta) jo vindré cada dia dues hores gratis" i és un professional, un escriptent.

Sr. B.— I així fins acabar de pagar els deutes.

Sr. F.— . . . i s'autofinanciaria ell mateix. Perque no us penseu que això de sanjar l'Hospital fos cosa de quatre anys. . . no a la que fos ben planejat l'endemà al matí ja té que sobrar una pela, per a pagar deutes.

R.— Volen dir, així tan ràpid?

Sr. F.— Si home, si! Mira. . .

Sra. P.— . . . i després si l'Hospital hi poden anar tots els metges. . . i ve un metge i opera i paga un tant a l'Hospital, tindrà uns altres ingressos que ara no té. . .

Sr. F.— . . . el que si està clar i ho vàrem dir a l'acte és que un home que cobri un sou tot el que fa és de l'empresa. Això està

NO. . . NO. . . NO. . . NO. . .

clar, si a un home dels meus jo li pago la setmanada, tota la seva feina és meua, aleshores de feina no pot pas agafar el camió i viatjar pel seu compte. . . això és nefast. . .

Sra. P.— . . . i si amb aquest sou tenent que fer vuit hores. . . són vuit hores.

Sr. F.— I si la Junta decideix que tenen que tenir dues hores de visita privades. . . de les vuit hores de l'horari si en dediquen dues a visites privades i les fan dintre l'Hospital, que quedi tot íntegre per l'Hospital. Aquí és on falla l'economia de l'Hospital. . . aquí es perden milions.

R.— Vostès estan d'acord en que els

HO TENIM SOLUCIONAT

metges facin visites privades dins l'Hospital?

Sra. P.— Sempre que paguin. . .

Sr. B.— . . . mentre paguin.

R.— Vostès consideren just el 20 per 100 que els metges paguen a l'Hospital?

Tots: No. . . no. . . no. . . no. . . no. . .

Sr. F.— Nosaltres creiem que té que ser el cost real del que allò val, perque mireu, si un metge d'aquests obre un consultori posant secretaria, llum, calefacció, més telèfon i neteja. . . ja em direu a quan sortiria. . .!

Es va omplir de gom a gom.

Sr. B.— Això ja és una cosa de Règim Interior administratiu, i a l'Hospital pel nombre de personal que té, la llei ja li obliga a tenir un règim interior, a part de que s'ha de supeditar a l'ordenança laboral d'establiments sanitaris i al conveni. Ara, el que no es pot tolerar és que a l'Hospital i hagi una quantitat de treballadors dintre la plantilla que cobrin el sou del conveni pelat, que alguns no els arribi el sou del conveni, i d'altres. . .!

R.— Vostès al parlar de la Junta deien que molta culpa és dels senyors del poble. Si s'ha de parlar de culpes no creuen que es tota la Junta que hi té part?

Sr. B.— Jo crec que no, pels contactes que nosaltres hem tingut, i pel que sabem, perque els del poble no hi han volgut saber res i amb els altres si que ho hem tingut contactes. Vaja, nosaltres creiem que la part de l'Ajuntament. . . eh? és més positiva. Per les referències que en tenim s'han cuidat més, i inclús us diré que nosaltres hem tingut contactes amb dos o tres d'ells i que en algunes coses estem d'acord, i principalment en el pla definitiu de que l'Hospital té problemes i s'ha de canviar, que això és un desastre. . .

Sr. F.— . . . a més que els que són del poble ja fa quatre anys que hi són, ojo! que aquests ja venen de l'administració anterior eh?

R.— En el moment de buscar metges com creuen que cal fer-ho? Té que ser la Junta la que se'n cuidi directament o assessorar-se a la Generalitat?

Sr. B.— Nosaltres creiem que si l'Hospital de Puigcerdà d'acord amb la classificació que se li dongui, ha de dependre del departament de Sanitat de la Generalitat, s'ha d'estar-hi en contacte, però no el director-mege, la Junta, i a part seguint els Estatuts que diuen que la plaça vacant s'ha de cobrir per concurs.

Sr. F.— Oh! Potser s'hi haurà d'anar a la Generalitat s'hi ha una emergència, doncs si fan això que diuen aquí, que faran un "plante". . . que pararan tots de cop. . . llavors clar que haurem de correr a buscar-ne uns altres. Nosaltres ja ho tenim solucionat.

R.— Es diu que el no haver-hi col·loqui en l'acte, la gent no tenia ni dret ni possibilitat de defensar-se davant semblant carregada. . .

Sr. B.— No, no, nosaltres respectem la seva opinió, però per començar no ens vàrem ficar amb ningú, no es va nomenar ningú, eh?

Sr. F.— Home, si algú s'hi enten. . . allà ell. . .!

Sra. P.— Escolteu, que ja es va dir, que no hi hauria col·loqui, però que tothom qui volgués alguna aclaració estàvem disposats en qualsevol moment a donar-li.

R.— Sr. Elías, al parlar vostè de la Seguretat Social deia que no hi havia representació de treballadors ni empresaris a l'Hospital, es que vostès creuen que a la Junta hi hauria d'haver representants de les dues parts?

Sr. E.— No. . .

Sr. B.— . . . no, no, nosaltres, això és un

assumpte que l'hem tocat molt a fons, perquè jo a l'any 65 ja vivia aquest problema. Nosaltres vàrem tenir un disgust molt gran quan l'alcalde va firmar el conveni amb la Seguretat Social i no ens va cridar. Nosaltres, amb treballadors i empresaris, ho teníem tot preparat, volíem proposar que la sala general (la que en diuen dels pobres) la SS hi pagués un llit per a casos d'una necessitat concreta. O sigui que ni la part social, els treballadors, ni l'empresari saben de que va el conveni. Jo perquè m'he enterat a Girona, sé on podem arribar. Nosaltres vàrem demanar que totes les urgències es poguessin fer aquí, però hi havia també

...EREN NOSTRES...

allò de la sala de parts, l'incubadora, i demés que la SS exigia. Llavors va ser quan les senyores del golf ho van pagar, un sis milions. Una altra cosa que jo tampoc trobo bé, és que la SS pagui dues habitacions de tres llits, no és el mateix que pagar habitacions individuals, de cara al pressupost és molt diferent, es tenia que haver fet constar, en fi, va ser un fallo. Però nosaltres confiàvem de que se'ns diria, ja que havien sigut nosaltres, els treballadors i empresaris qui havíem promogut això i que nosaltres som qui paguem. Total que hi tenia que haver hagut una trobada consultiva amb treballadors i empresaris, perquè jo aquí conec persones de les dues parts que estan prou enterades per a poguer-hi formar part. D'acord amb les centrals i empresaris tot degudament firmat, teníem preparat de fer un escrit demanant que, ja que els quartos eren nostres volíem saber els drets que teníem allà dins i la forma que s'administraven, i si aquella persona que estava allà per la SS se li prestava l'assistència que se li tenia que prestar. I si nosaltres entrèssim a la Junta el que proposaríem, quan s'hagi de parlar de la SS, és que en pla consultiu cridar a les centrals sindicals i empresaris o s'hi ha algun treballador independent, que ens diguin quins problemes hi ha, que es pot demanar més, que podem fer; llavors es va amb una base, i al mateix temps els donem una participació que ara no tenen. Que ha d'anar a discutir el director d'un hospital del conveni de la SS? Ell coneixeria la part sanitària, és a dir, que la SS es pot treure molt, a part d'això jo sé que fa dos anys es va aconseguir una millora d'estàncies i no va ser ni per Puigcerdà ni per Girona, sinó que un senyor de Madrid es va preocupar per a donar allò. Així que

també hi ha gent a Madrid que han tancat l'eixeta.

R.— El famós deute, son sis o dotze milions?

Sr. B.— Es parla de sis milions, que es deuen als industrials, i els sis de crèdits fets als Bancs i Caixes, o sigui que fan dotze, però cal comptar també amb els interessos.

Sra. P.— ... si, això com a mínim. . .

Sr. B.— ... si, es veu que també hi ha deutes de coses de manutenció interna.

R.— Com veuen vostès la situació actual de les monjes?

Sr. B.— Creiem que el problema de la comunitat religiosa és molt seriós, i que és la Junta qui té que donar-li la solució.

R.— Tenen quelcom més a dir?

Sr. B.— No, nosaltres només volem agrair l'actuació del poble que es va volcar, i que ha pres una total consciència d'un problema que és de tots, i que l'única cosa que nosaltres volem. . . és que quedi ben sentat que *no ens fiquem mai contra cap persona*, que estem contra el sistema i que, el que volem és el millor per l'hospital. . .

Sr. F.— . . . i aquí s'ens ataca molt dient que nosaltres ens hi volem ficar, però que això quedi ben clar, el que nosaltres volem, és que hi hagi algú que el faci funcionar. . ., no necessàriament nosaltres, i

...UN SENYOR DE MADRID...

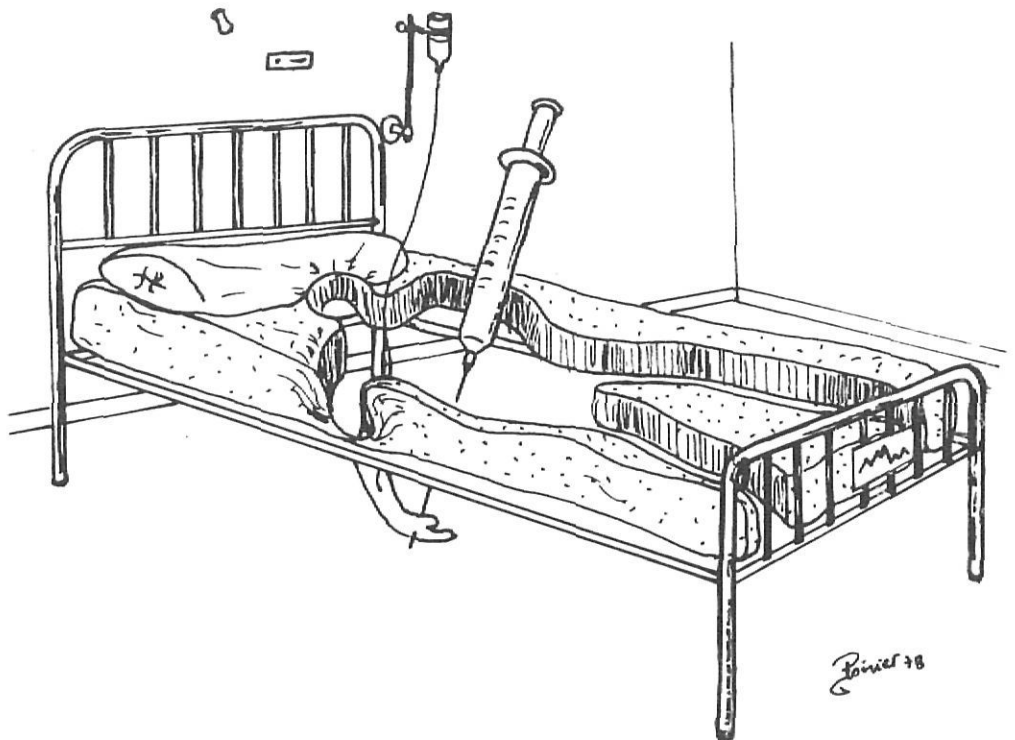
que si n'hi entren uns altres i nosaltres els hem d'ajudar, amb tot cor ho farem. . . ojo que hi pot haver un equip que porti un programa molt millor, a més quan n'ha sortit un, és sempre més fàcil agafar noves idees.

Sr. B.— Això si, nosaltres el que veiem és que, independentment de si és fulano o sutano, qui porti el programa, sempre que sigui un bon programa.

Sr. F.— Si però que es votin programes no persones, per equip, vaja!

R.— O sigui que si vostès es presentessin anirien com equip?

Sr. B.— Si, això si. . . mireu, fa molt temps que estem treballant junts. . . i si per exemple, entra altra gent que es presentés a la nova Junta, en sortissin dos de nosaltres no hi entrariem, volem ser tots quatre. Tot això ens ha portat molta feina, i si no poden treballar tots quatre junts a l'hospital amb el nostre pla, no hi volem ser. Però si prestar sempre la nostra col.laboració a altres persones que ens demostrin la bona voluntat de treballar per l'hospital. Rufaca

Per a poder parlar amb la Junta administrativa, demanem al president accidental que la convoqui. El dia assenyalat no hi eren tots (un s'havia excusat). Es tenia que fer un altre dia, doncs per una banda no hi havia prou representativitat, i per l'altra, alguns senyors, opinaven que no venien preparats (Ves per on!). Demanaren quines preguntes havia, les tenien que preparar. . . (En fi!). A la segona convocatòria es va fer l'entrevista. Però, senyors, quina entrevista!! Nosaltres puntualíssims a l'hora ja hi erem, d'ells, alguns també, però es varen demanar d'esperar un moment. Aquest moment es va convertir en una hora —rellotge en mà—. Teníem la sensació d'estar en un ministeri. . . , per allò de que un moment es pot

convertir en una hora i que a l'entrar sembla que qui s'esperava era l'altre. La rebuda va ser imperial: "Aquí no es grava res i això és el que tenim que dir" (això era el comunicat que ens donaven per a publicar). Comunicat que, en el moment de sortir a RUFACA se n'hauran enterat fins i tot els de Melilla. . . !! Si més no, la gent sabrà ara qui firmava allò que s'ha passejat per tot arreu. Si bé l'opinió pública és més negativa de cara a la junta, objectivament cal valorar les moltes coses que s'han fet durant aquests anys. Fent l'entrevista creiem que es podria aclarir algunes coses, però la diversitat d'opinions entre ells va fer que algunes respostes es quedessin al tinter, per allò de que "d'això és millor no parlar-ne".

I aquí tenim l'entrevista:

PARLANT AMB LA JUNTA DE L'HOSPITAL

Rufaca.— Sembla que la gent no té massa clar allò de l'elecció de la junta. Vostès es varen presentar? Qui els va votar?

Junta.— Segons els estatuts, la persona que vol ser membre de la junta es presenta. En el moment que nosaltres vàrem ser elegits hi havia també altra gent. Es tot l'Ajuntament, cada un dels regidors qui vota a les quatre persones del poble.

Rufaca.— Es diu que l'anterior ajuntament va modificar algun article dels estatuts. Això es podia fer? Perquè ho va fer?

Junta.— Sí, es podia fer perquè és un hospital municipal, és a dir, encara que es parli de l'Hospital Particular de Puigcerdà, és de l'Ajuntament, i aquest hi té uns drets. Es va fer perquè l'anterior ajuntament ho va creure convenient degut al creixement

a qualsevol hospital, i com entitat que ofereix uns serveis també és normal que tingui uns problemes econòmics. A més a més, l'hospital ha anat creixent. A l'any 52 va haver-hi la primera modificació d'estatuts: eren tres persones del poble com a junta i llavors s'hi afegí l'alcalde com a president nat. . . Uns anys enrera, pel 46 potser, s'havia fet la clínica que van finançar gent de la colònia del Golf. De mica en mica, hi havia més necessitats en la comarca, calia doncs també acondicionar l'hospital, que no tenia massa possibilitats car la gent tenia que anar per la seguretat social a Campdevanol, a Ripoll. . . perquè aquí no hi havia conveni. Això és també un altre assumpte. Per a que hi hagi conveni la seguretat social exigeix unes condicions, nombre de llits, equips mèdics, sales de parts, etc., etc., que l'hospital de Puigcerdà no tenia. Això encara que no ho sembli ha costat el seu esforç. Avui, l'hospital de Puigcerdà està en condicions per a que la Seguretat Social pugui ampliar el conveni. Nosaltres hem fet tot el possible per a poder donar a l'hospital un equipament indispensable per a que la gent de la comarca pugués ser atesa. Creiem que s'ha pogut salvar moltes vides, encara que, per desgràcia, es parla més sovint de les falles que no dels èxits. Pensem també que és sempre millor poder donar una bona medicina encara que amb dèficit.

Rufaca.— Hi ha hagut contactes junta-personal hospital?

Junta.— Al començament ens trobàvem però després vàrem veure més interessant organitzar-ho diferent. Es volien fer unes comissions dintre la junta, que cada una d'elles es cuidaria d'una cosa concreta, però al final es nombrà un delegat que seria qui

estaria en contacte permanent hospital-comissions, en definitiva hospital-junta. Més tard això, per algunes raons, no ha marxat massa bé.

Rufaca.— En el moment de contractar metges i personal, amb quin criteri ho fan?

Junta.— Això, de fet ho feia l'Ajuntament, però trobar metges per a Puigcerdà sempre ha estat molt difícil. No es pot fer venir un metge sense experiència, al pensar que aquí el metge moltes vegades es troba sol, és a dir: davant una emergència per la que necessita tenir, apart d'uns coneixements amplis, molta experiència i que pugui decidir sol. Volem dir que en un altre hospital pot ser cotidià el fet de que un metge en un moment donat dubti de com actuar, perquè té un o més caps a qui poder consultar i que en definitiva solucionarien el cas, però això aquí no ens ho podem permetre, representa massa personal. Es per això que el trobar un metge amb els requisits necessaris per a Puigcerdà és verdaderament difícil. Llavors vàrem decidir que fos el Director metge qui se'n cuidés. Creiem que per la seva condició professional és qui ens podia orientar millor. . . I ja que parlem de metges volem dir —perquè se sàpiga— que ja s'han fet gestions per a un nou cirujà. Hem enviat convocatòria a diferents hospitals, Creu Roja, Alianza, etc. De moment però, a l'hospital hi ha cirujà, el Sr. Jordi Trujillo (que és català) fins que arribi el nou.

Rufaca.— Com és la situació actual de les monges?

Junta.— Nosaltres hem tingut sempre en compte les monges, se les ha consultat en tot moment. Ara bé, quan l'hospital creix és evident que calia fer una reestructuració

ÉS UN HOSPITAL MUNICIPAL...

de l'hospital. Va ser llavors quan es van modificar els articles 5è. i 6è. i és a partir d'aquell moment que la junta quedarà de la següent manera: a) l'alcalde, com a president nat —això ja hi era abans. b) Els regidors de la comissió de sanitat, que serien els quatre elements de l'ajuntament dintre la junta, —i és aquesta la modificació—. c) Les quatre persones del poble que, presentant-se voluntàriament, fossin elegides a votació per tot el consistori. Total de la junta: nou persones; vuit elements més el president.

Rufaca.— En el moment que vostès entren a la junta, com troben l'hospital, que fan i que han fet fins ara?

Junta.— De problemes a l'hospital sempre n'hi ha hagut i sempre n'hi haurà, com

de personal i de tasques. Aquí també es va consultar a les monges per a veure quina de cada una d'elles era la més indicada en cada cas. A l'ampliar l'edifici, vàrem creure que la comunitat religiosa necessitava una vivenda adient, doncs en aquells moments estaven en unes condicions ínfimes. També en aquest cas se les va consultar pel que feia referència a les seves habitacions i dependències. Sempre varen estar d'acord i quan elles tenien quelcom a dir, ho feien. Creiem que hem fet el que teníem que fer. Hem vist sempre molt clar que les monges com a comunitat religiosa dintre l'hospital necessiten, com a tothom, la seva autonomia, independència i llibertat. Per això creiem que han de tenir un sou per una tasca concreta, assegurança, vacances. . . etc. A més a més tenim la seguretat de que sempre que ens han demanat quelcom, per la nostra part mai se'ls ha negat res. Sempre hi ha hagut acord i comprensió entre nosaltres. Reconeixem també, com tothom, la seva gran tasca i dedicació a l'hospital, i que consti que tenim molt clar que elles hi són de tota la vida i continuaran sent-hi. Aclarim també que ningú ha volgut marginar-les, en absolut.

... AMPLIAR L'EDIFICI ...

Rufaca.— Es diu que l'hospital, a la junta se'ls ha escapat una mica de les mans.

Junta.— No se'ns ha escapat res de les mans, nosaltres som conscients de que les coses potser no han marxat massa bé, però que tampoc és tan gros com alguns volen fer creure. . . que se'n parla massa, sense saber-ne la problemàtica verdadera.

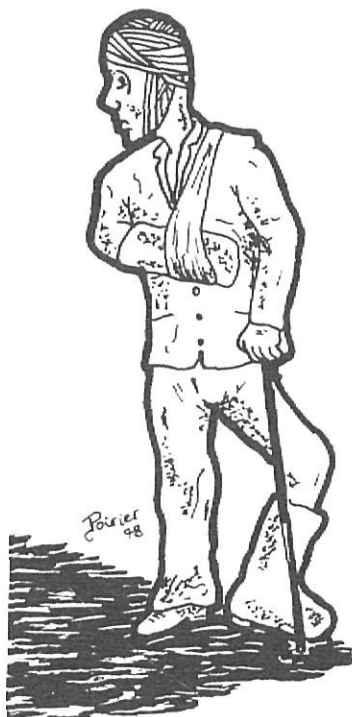
Rufaca.— El fet de que estem aquí ha estat provocat pels actes públics d'aquests darrers dies. Hi ha hagut contactes junta-CC-UCD i Junta-Vecinos de Puigcerdà?

Junta.— Amb la junta pròpiament dita, no. Amb el president i a nivell particular, sí.

Rufaca.— Es diu que la junta va demanar recolzament a l'ajuntament per a renovar el contracte a un metge. Ara es diu que aquell metge té renovació de contracte. Com és això?

Junta.— Si es va firmar va ser una decisió personal, nosaltres no hi erem. A part d'això hi havia un acord de que quedessi en suspens l'acomiadament. Això estava en relació amb l'oferta de reestructuració general que ens havia proposat un metge; després aquest senyor ha fallat i les coses estan com estan.

... ESCAPAT DE LES MANS ...

Rufaca.— . . . I de que en Bibrian estava negociant a la vegada amb Puigcerdà, la Seu d'Urgell i Berga. . . què els en sembla?

Junta.— . . . Bé. . . sabem que aquest senyor va anar a la Generalitat i allò objectivament li varen explicar les condicions de cada un dels hospitals. La Seu d'Urgell serà un hospital de més embergadura i la seva categoria serà superior al de Puigcerdà. Això va fer que aquest metge triés el que per a ell oferia més perspectives. . . Sí, la junta se sent decepcionada per l'actuació d'aquest senyor.

Rufaca.— En tot el romanço del patrimoni i de la hipoteca, que diuen vostès?

Junta.— De tot això ja se n'ha parlat massa, però podem aclarir alguna cosa; Que nosaltres no hem dit mai que volguéssim hipotecar l'hospital, i s'ha cregut que un reconeixement de deute és lo més convenient. Si es va vendre la propietat de Balltarga va ser per a fer obres a l'hospital, i es va seguir el procediment legal, és a dir: Sempre que un hospital municipal vulgui fer quelcom semblant ho té que consultar

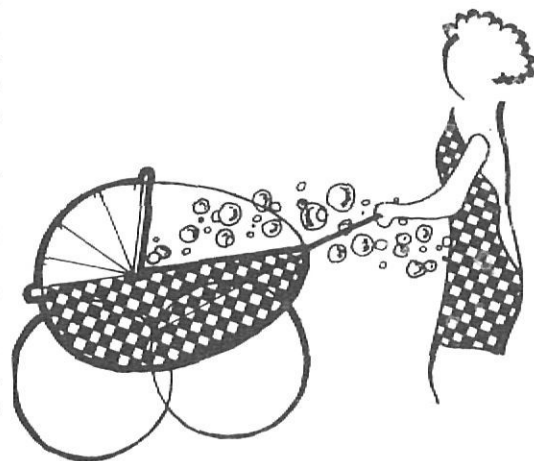
al Patronat de Madrid (ara es parla de si s'està passant a la Generalitat) que és qui ho aprova o no. Abans d'aprovar-ho demanen perquè, com, on, etc., etc., i no es fa res sense l'autorització del patronat. . . I pel que fa referència a la finca de Balltarga, va anar fa més de 10 anys a subhasta per uns tres milions i pico, això depèn també de les normes del Patronat, que és qui decideix el que li toca a cada municipi. . . I en quant allò dels crèdits, s'amortitzen amb la marxa de l'hospital.

... LA JUNTA RECONeix ...

Rufaca.— Perquè no han informat quan en un ple, de maig del 80, es va acordar de fer un acte públic. . ? i també més tard, novembre del 80, en Peñarroja insisteix en que el consistori no està informat de res de l'hospital. Llavors ni el poble ni l'Ajuntament estan informats: No és la seva obligació?

Junta.— Membres representants dels veïns. No entenem com el consistori no està informat, si de la junta hi ha quatre elements i el president, que estan dintre l'ajuntament. . .

. . . Hi ha força bla, bla, i s'acaba dient que la junta reconeix que sí, que hauria estat convenient d'informar però per diverses raons no es va fer.

ENTREVISTA AMB EL DIRECTOR DE L'HOSPITAL: SR. LLAURÓ

Rufaca: Com va arribar a Puigcerdà?

Dr. Llauró: Vaig arribar d'una manera purament casual. Vaig marxar d'una plaça de titular que tenia, llavors hi havia la plaça vacant del poble de Ger. Vaig fer un estudi de les possibilitats d'exercir en aquesta comarca i em vaig instal·lar aquí, partint de la base de que la meua funció era com a metge titular de Ger. Llavors se'm va oferir la possibilitat de treballar a l'hospital com a metge d'INTESA i aquest va ser el començament.

...PRESENTAR LA DIMISSIÓ...

Rufaca: A l'any 76 eres director, després va haver un lapsus durant el qual no ho vas ser: què va passar?

Dr. Llauró: Coincidint amb les eleccions municipals, crec que va ser el març del 79 jo vaig presentar la dimissió irrevocable. El motiu era que hi havia una sèrie de problemes als que jo ofería una sèrie de solucions, solucions que semblava que no s'acceptaven i en vista d'això vaig presentar la dimissió. Automàticament van donar la direcció de l'hospital a la comunitat religiosa i això va durar tres o quatre mesos, al cap dels quals em van tornar a cridar i em van tornar a oferir la direcció de l'hospital amb unes bases diferents i la vaig tornar a agafar.

...ESTÀVEM DISPOSATS...

Rufaca: Quines són les atribucions del director de l'hospital?

Dr. Llauró: En primer lloc cal dir que un hospital ben organitzat ha de tenir un director facultatiu que s'ocupi de la part tècnica i paral·lelament ha d'haver un administrador o responsable de tota la part empresarial. Per diferents raons jo durant molt temps vaig haver de simultanejar les dues coses. Una d'aquestes raons i fonamentals és que un hospital no és una empresa normal i corrent i el director tècnic ha d'estar íntimament lligat amb l'administració perquè si la part tècnica i la funcional van deslligades topen. Llavors durant un temps la direcció tècnica i l'administrativa van anar una mica solapades. Ultimament mentre ha estat el Sr. Comella ell s'ha ocupat de tota

la part administrativa i jo m'he deslligat.

Rufaca: Al Sr. Comella el va designar la Junta o et va semblar interessant a tu... com va anar això?

Dr. Llauró: Em sembla si no recordo malament que va ser un comú acord. Cal dir que tant el Sr. Comella com els metges vàrem tenir uns mesos de prova. Si la Junta creia que era vàlid l'intent, nosaltres ens quedàvem, si això fracassava... Al cap de 4 o 5 mesos la Junta va considerar que les xifres que aportàvem en quant a funcionament de la casa eren vàlides i se'ns va incorporar a la plantilla. Es va muntar un organigrama de funcionament independentment de la part tècnica.

Rufaca: Com va anar i com està tot el referent al conveni amb la Seguretat Social?

Dr. Llauró: Sobre aquest tema s'ha fet molta demagogia. No vull entrar en l'anàlisi del que es va dir en l'últim acte, només dir que em va sorprendre que una persona s'atribuís la paternitat del conveni i després digués que no sabia de que anava. Durant els anys 74 - 76 el que vaig intentar va ser posar la casa en condicions per tal de que la S.S. firmés el conveni. L'any 76 va sorgir aquesta possibilitat, ara bé tal com ho diu la paraula conveni significa de mutu acord i la realitat és que la S.S. va dir que l'únic que li interessava era poder atendre les urgències i res més. Després va acceptar les urgències traumatològiques i tocoginecològiques. Com no estaven disposats a acceptar res més no vam tenir més remei que signar-ho, considerant que era el primer pas per una futura ampliació.

Mentrestant vam fer una oferta a la S.S. per tal de que fes servir un local per ambulatori i no sé perquè; bé, si ho sé, però deixem-ho córrer, la S.S. no va acceptar la nostra oferta. El local el vam destinar a rehabilitació, això era l'any 77.

L'any 78 la S.S. entra en una greu crisi i es va negar a negociar una ampliació del conveni i ens va dir: "aquell que vulgui mantenir el conveni que té li oferim un 10 per cent d'augment i si no li agrada que ho deixi". No hi havia possibilitat de negociar. Tota la qüestió d'anàlisi i radiografies se'ls hi ha demanat i sempre s'han negat, per una exclusiva raó econòmica. Bé, conti-

...SEMPRE S'HAN NEGAT...

nuem, he dit que l'any 78 ens ofereixen un 10 per cent d'augment i el cost de la vida augmenta un 15 o un 20 per cent i això va ser el començament de les pèrdues econòmiques. A l'any 79 la negociació encara va ser més radical. A l'any 80 la S.S. fa una classificació dels hospitals per tal de marcar els convenis. Es una classificació tècnica i evidentment econòmica. En aquesta classificació ens van assenyalar com hospital de grup 1. Va començar la lluita per canviar la classificació, lluita que vaig portar jo personalment anant continuament a Madrid. Cal dir que la Generalitat va jugar un paper molt poc eficaç. Resulta que amb tot això estem cobrant durant l'any 80 tarifes del 79 i el dèficit va augmentant. Al final del 80 i després d'unes gestions molt laborioses i pesades i després de demostra'ls-hi que aquest hospital reunia condicions van modificar la classificació a grup 5, això comportava una tarifació econòmica que ja ens permetia sobreviure. La S.S. reconeixia una diferència respecte al que ens havia pagat i ens deu 5 milions de pessetes, els quals hem hagut d'anar-los treguent del banc per efectuar els pagaments i això explica aquests crèdits famosos sobre els que tant s'ha manipulat. En el moment en que la S.S. ho pagui es torna al banc i s'ha acabat la història.

El fet de que la S.S. ens classifiqués grup 5 significa que aquesta reconeix que aquest hospital té uns serveis suficients i ara és realment quan estem en condicions d'exigir. El que passa és que hem tingut tan mala sort que en el moment en que reconeixen això es transfereix la Sanitat a la Generalitat. Me'n vaig a la Generalitat i diuen que encara no saben res i a Madrid tampoc. Es a dir, estem en un "impasse" fins que es materialitzin les transferències a la Generalitat. Si tot va bé dins uns mesos podrem entrar en negociacions amb la Seguretat Social.

...LA GENT NO HO SAP...

Rufaca: Es diu que a persones de fora, afiliades a la S.S. se'ls hi ha fet pagar visita.

Dr. Llauró: Quan una persona s'ha de traslladar pel motiu que sigui va al seguro i demana una targeta de desplaçament i quan demana a on es pot visitar la contesta és "allà on vulgui" però això no és veritat, doncs falta afegir que pot visitar-se on vul-

gui amb el metge que vulgui, però de la S.S. Un desplaçament de Barcelona que ve aquí s'ha de visitar amb un dels metges de la S.S. Però si ve a l'hospital ja no entre dins el seguro.

Rufaca: Com està el conveni amb INTESA?

Dr. Llauro: El conveni amb INTESA es va signar a l'any 72 amb validesa per 5 anys. Es va renovar al 77 i després s'ha anat renovant pràcticament cada any. Amb INTESA hi ha problemes de funcionament i d'altres coses amb les que jo no estic d'acord però en quan a la part econòmica les tarifes em semblen correctes, paguen religiosament i en aquest aspecte no hi ha hagut mai cap problema. INTESA el que realment fa és suplir el que la S.S. no cobreix. El problema real és que la gent s'afilia a INTESA sense saber a que té dret. Aquesta companyia d'Assegurances, lliura l'assistència tècnica quirúrgica, és a dir, si un afiliat a INTESA té, posem per cas, un infart i l'ingressen a l'hospital això no ho cobreix. La gent no ho sap i és quan venen els problemes. Caldria que la gent es llegís la pòlisa per saber quins drets té i quins no té.

Rufaca: Quants metges hi ha actualment a l'hospital?

Dr. Llauro: La plantilla de metges està constituïda per cinc metges. Cada un responsable d'uns dels cinc serveis. Després hi ha dos metges residents en període de formació que no estan en plantilla. Aquests dos metges fan guàrdia alternant-se cada setmana.

Rufaca: Són suficients els metges que hi ha actualment per a cobrir l'assistència?

Dr. Llauro: Jo el que voldria és que fos més, mira! menys hores de guàrdia. Pensa que ara estem de guàrdia les 24 hores del dia cosa que no s'accepta en cap d'altre estament. Econòmicament no es pot fer d'una altra manera doncs si tinguéssim que fer les sis hores quaranta que diu el conveni es necessitarien 40 o 50 metges, i això no es pot mantenir. Amb els que estem sortim del pas. Escolta: jo estic disposat a reduir els meus ingressos en una tercera part i fer jornades de sis hores quaranta, això ho signo ja! Penseu que ara et truquen a les 3, a les 5 de la matinada i has d'anar.

...AIXÒ HO FIRMO...

Rufaca: Com està l'hospital en quant a equipament?

Dr. Llauro: L'equipament tècnic està perfectament, s'han fet operacions de gran

envergadura i s'ha demostrat que l'hospital està preparat tant a nivell d'instrumental com de personal. Això potser no és rentable a nivell estrictament econòmic doncs un cas d'aquests es presenta una vegada a l'any però només per aquesta vegada val la pena tenir les coses en condicions, doncs hi va la vida d'una persona. A nosaltres ens preocupa l'economia però el que ens preocupa per sobre de tot és la rendibilitat social, el malalt.

Rufaca: I el aparell de Rayos X?

Dr. Llauro: Està molt desfasat no per que sigui molt vell sinó perquè aquesta rama progressa molt depressa. Aquest aparell pot funcionar deu anys més però la qualitat d'una radiografia no pot competir amb un aparell que estigui actualitzat. Qualitat que vol dir claredat d'imatge, precisió, és a dir coses que et permeten afinar el diagnòstic.

S'ha plantejat canviar-lo però és difícil doncs un aparell nou costaria 10 milions. Nosaltres som els primers interessats perquè el que no sap la gent es que estem irradiant continuament i aquestes radiacions es van acumulant. . . però acceptem aquesta servitud i aquest risc i anem tirant. Ja el podrem comprar algun dia. . .!

...PER FER-LOS VENIR...

Rufaca: Com es varen triar els metges, on es van anar a buscar?

Dr. Llauro: En principi cal assenyalar que la perspectiva de poder escollir metges ha canviat molt en els darrers dos anys. Jo fa dos anys i mig que me les vaig veure negres per aconseguir un ginecòleg que vingués a fer una substitució i tot i això oferint-li dues-centes mil pessetes. Ara ha canviat molt. La paraula triar la podem fer servir ara, però abans no es trobava gent per venir aquí. Anant a la pregunta en si, jo vaig fer una proposta d'incorporació de personal mèdic: El doctor Callagaris com a cirujà i el doctor Korsunski com a ginecòleg. Van estar, com tots, uns mesos de prova. El doctor Callagaris se'n va anar al cap de dos mesos i va venir el doctor Bribian. La meua suggerència era dirigida a uns metges en concret perquè no hi havia gent per poder escollir.

Rufaca: Et sembla just el 20 per cent que pagueu els metges a l'hospital de les visites privades?

Dr. Llauro: Quan m'he guanyat millor la vida ha estat quan tenia el consultori privat ara es van plantejar portar les consultes dels metges a l'hospital no per cap benefici nos-

tre sinó perquè l'hospital podia disposar així totes aquestes hores de la nostra presència física. Si els metges estessim escampats pels seus consultoris, en cas de necessitat l'hospital tindria molts problemes per fer-los venir. Això representa un avantatge per l'hospital i també per nosaltres perquè utilitzem una estructura i per això es reintegra el 20 per cent de les visites a l'hospital. Aquest percentatge em sembla just. El que sí crec és que els nostres honoraris en quant a visites estan molt per sota de la mitja el que fa que aquest 20 per cent sigui també baix.

El que sí està clar és que si nosaltres calculem aquest 20 per cent surt més car que si muntem un pis amb totes les condicions i visitem allà, però ens ha semblat molt just pagar-ho.

Rufaca: Quins contactes existeixen entre la Junta i la direcció de l'hospital?

Dr. Llauro: La junta periòdicament convoca una reunió en la que em crida, o no, segons el seu criteri. Si alguna vegada hi ha algun problema en concret jo demano una reunió de junta.

Rufaca: Es diu que la junta ha perdut el control sobre l'hospital i també es diu que potser us ha cedit aquest control. . .

Dr. Llauro: Ni una cosa ni l'altra. La junta respecte a l'hospital té totes les atribucions. El que potser no ha tingut és tota la informació que volia i si no la ha tingut és perquè no l'ha vingut a buscar. A nosaltres mai de la vida se'ns ha ocorregut negar cap informació a ningú de la junta. El que potser no fem és cada dia el diari del que passa a l'hospital. Ara quan un membre de la junta ha vingut a buscar alguna informació se li ha donat perquè té tots els drets

Rufaca: En quina situació es troba actualment la comunitat religiosa?

Dr. Llauro: Com he dit moltes vegades abans les monges fregaven terres, no tenien Seguretat Social, feien guàrdies de nit, no podien marxar mai, etc. . . en aquests moments tenen S.S., vacances, i reben una retribució pel seu treball. Apart, s'ha fet un àtic per elles amb totes les condicions. Contra això se'm diu que les hem marginat. Jo penso que no hem marginat a ningú sinó que cada un està al lloc que li correspon.

... HA VINGUT A BUSCAR ...

Rufaca: Perquè creus que hi ha aquesta desconfiança en l'hospital?

Dr. Llauro: Això penso que és per un desconeixement de la realitat de l'hospital.

Es una cosa que passa molt als llocs petits perquè tot el dolent transcendeix i s'enterra tothom i lo bo no. Si aquí un dia ingressa una persona fotudíssima i es mor s'enterra tota la comarca, si es salva ho sabran la família únicament. Ara penso que és un problema que passa als llocs petits doncs sempre hi ha la tendència a anar-se a confiar "al savi" de Barcelona.

Potser tenen part de raó, jo tampoc vull dir que aquí siguem la panacea, tenim uns medis, tenim un "sostre" concret i d'aquí no podem passar, ara d'això a desconfiar sistemàticament. . .! Una altra cosa molt curiosa és que desconfia molta gent que mai ha utilitzat l'hospital i apart això correspon amb la gent que té més recursos econòmics.

Rufaca: Perquè els metges no s'entenen?

Dr. Llauro: Dins l'hospital sempre ha hagut algun cas que és l'excepció però t'he de dir que mai hem tingut cap problema d'aquest tipus, dins l'hospital, això t'ho asseguro! Respecte a altres metges de fora l'hospital és senzillament un problema de diferent mentalitat, no veiem les coses de la mateixa manera. Això passa amb els metges i en qualsevol professió.

...DELS HISTORIALS CLÍNICS?...

Rufaca: Pel poble corre que el Dr. Masanés va marxar perquè se li feia la vida impossible igual que al Dr. Bribian que ha marxat fa poc. . .

Dr. Llauro: la vida impossible a dins l'hospital no se li pot fer a ningú! Cada metge té una autonomia total dins el seu servei. Jo no crec que cap metge que hagi estat aquí pugui demostrar que se li ha fet la vida impossible. Que ell s'hagi sentit incòmode, per unes determinades característiques d'indiosincràsia personal, és un altre assumpte. Però la vida impossible. . .

nosaltres no hi tenim cap interès, és totalment absurd pensar això.

Respecte al Dr. Bribian penso que el que millor podria contestar seria ell, però crec que potser s'ha sentit incòmode dins un determinat grup per coses personals seves que no tenen res a veure amb el grup en si. Penso que el Dr. Bribian des de que va arribar va començar a dir que marxaria i ho ha complert.

Rufaca: Quina es la teva versió sobre l'assumpte dels historials clínics?

Dr. Llauro: Sobre aquest tema em voldria posar una mica al marge perquè és molt desagradable. Per mi els historials clínics és una cosa molt sagrada, el més sagrat que tenim a la nostra professió. El fet va ser, segons tinc entès, que la junta va tenir en un moment donat, la sospita de que en l'hospital es feia frau a la Seguretat Social. Per comprovar-ho va utilitzar uns mitjans que a mi no em semblen correctes perquè si tenien algun dubte podien haver vingut i se'ls hi hagués aclarit.

No ho va fer així i va utilitzar altres medis. El cas és que una vegada fets les comprovacions es van donar compte de que el frau no existia i aquí es va acabar. Però mentrestant s'havien mogut una sèrie de coses, per fer les comprovacions, que no es tenien que moure.

Rufaca: A l'any 79 dius en un article que l'hospital "no es deu ni un duro" com s'explica ara aquest dèficit?

Dr. Llauro: Això va ser una frase excessiva; al tanto, no inexacta sinó excessiva. En el moment en que jo vaig dir això, l'hospital havia anat pagant les factures que s'havien anat presentant, per tant de factures presentades no es devia res. Ara resulta que hi han factures que encara no s'havien presentat i que comportaven molts diners. Des de llavors s'han anat presentant moltes factures que hi havia pendents de les obres de dalt.

Respecte això dels dèficits voldria dir

que en aquesta comarca es té una visió molt tancada de les coses. El 99 per 100 dels hospitals que funcionen tenen uns dèficits esgarrifosos, fins al punt de que alguns van a subhasta. Penseu que el deute de tots els hospitals de Catalunya puja uns 6.000 milions de pessetes i que ja se que això no és excusa doncs a nosaltres en preocupen els nostres milions. El que si penso es que tindriem que tenir una visió més àmplia de les coses i tenir en compte que tots els hospitals ens hem empobrit perquè la S. Social ens ha cargolat amb els convenis. No hem tingut l'opció de dir si la S.S. no paga més pleguem. Els hospitals han anat cobrint les deficiències de la S.S. a costa d'empobrir-se!

Rufaca: Que pensa com a director de l'hospital de l'acte que van fer sobre aquest un grup de veïns del poble?

Dr. Llauro: Seré molt esquemàtic doncs penso que la nostra dignitat està molt per sobre de tot això que es va dir a l'acte. En primer lloc m'estranya molt que a l'any 81, en plena democràcia se'ns monti un acte públic en el que es nega la possibilitat de diàleg. Em sembla molt sospitós. També em sembla sospitós que una gent s'atribueixi la representació del poble quan hi ha un ajuntament. Més sospitós encara és que es prohibeixi grabar l'acte, alguna cosa tenien que amagar. . .!! però el que més em preocupa es que es parlés una hora i mitja de l'hospital i ni s'anomenés al malalt, al pacient.

Rufaca: Havies tingut algun contacte amb UCD abans de l'acte sobre l'hospital que ells van fer o amb el grup de veïns del poble?

Dr. Llauro: No, no he tingut contacte amb ningú referent als actes que ha hagut sobre l'hospital. Simplement a la reunió d'UCD anava dispost a donar la meua opinió; a aquesta última reunió també hi anava però em van negar la oportunitat.

Rufaca

FORMATGERIA

VENDA i DEGUSTACIÓ

CARLIT - LLIVIA

formatges
fumats
fondues de carns i formatges

pates
vins

(Per encàrrec)

Obert des de les 5 de la tarda

Avgda. Catalunya

LLIVIA

El dia 10 de març, CC/UCD organitzà un acte públic per informar entre altres coses, sobre el seu programa de política sanitària a la Cerdanya. El tema es concretaria sobre la problemàtica actual de l'hospital de Puigcerdà.

El nombrós públic assistent va formular una sèrie de preguntes (sobre temes econòmics la major part) a mol-

tes de les quals el Dr. Llauró, assistent a l'acte, va contestar invitat pels senyors de la taula al creure que era el millor informat.

Rufaca pensava fer un resum d'aquest acte però degut a la documentació facilitada pels CC/UCD que passem a continuació, creiem que sobren els nostres comentaris.

HOSPITAL
DIA 10/3/81

D'esquerra a dreta: Srs. Perez de Rozas, Ll. Morer, J. M. Morer, de la Mata, i Castro.

1. ¿Valoración del acto de Centristes de Catalunya CC/UCD?

— Creemos que fue muy positivo, serio y de un ambiente de gran corrección.

Lamentamos únicamente que las preguntas girasen, casi exclusivamente, sobre temas económicos y administrativos más que sanitarios. Es evidente, en todo caso, que no hubo, por nuestra parte, ninguna cortapisa en cuanto a la admisión de preguntas salvo la de solicitar la máxima corrección.

Para nosotros, fue muy importante el llamamiento que hicimos reiteradamente, a todas las fuerzas políticas, centrales sindicales, Autoridades, Instituciones, Entidades y "Vecinos" para trabajar conjuntamente

en la solución de este o cualquier otro problema.

2. Opinión sobre el acto desarrollado en el Cine Avenida el día 31/3/81.

— Nuestra opinión se puede concretar en los siguientes puntos:

a) No se aportó nada nuevo.

b) No se admitió el diálogo, lo que ha impedido contrastar opiniones, lo que revela una gran falta de información y puede inducir a ciertos errores, poniendo, incluso en tela de juicio la honestidad de ciertas personas.

c) Centristas de Catalunya apoyará un programa concreto, que posibilite la solución más adecuada a los graves problemas del Hospital, pero no puede apoyar nunca a quienes prescindiendo de consideraciones

personales han revelado a lo largo de los años, una bien conocida y concreta tendencia.

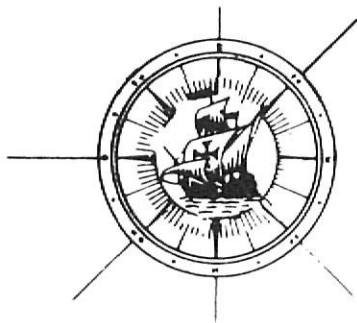
d) Por último, es contradictorio decir que no se quiere politizar el tema del Hospital y manifestar a continuación que se cuenta con el apoyo de varias centrales sindicales y partidos políticos.

En todo caso pensamos que en el futuro manifestaciones como el acto del cine Avenida no serán cargadas de demagogia, sino de información veraz, con programas concretos y seriedad, pues la polémica no beneficia en nada a nuestro querido Hospital a cuya defensa Centristes de Catalunya no renunciará nunca por considerarse, también vecinos de Puigcerdá.

El comité Local CC/UCD

DISFRUTE DE LA NIEVE CON...

VIAJES BAIXAS, S. A.

Cursillos de SKI - Fines de semana
SKI tres naciones (España, Francia, Andorra)
MONITORES - TRANSPORTES - FORTFAITS
ALQUILER MATERIAL - MERCADILLO OCASION

INFORMESE...

C/. Victoria, 2 (TOURING) - Teléfono 88 06 02 PUIGCERDA (Girona)

DATOS ECONOMICOS FACILITADOS POR CC/UCD EN RELACION AL HOSPITAL DE PUIGCERDA, ENTRE OTROS DE QUE DISPONEMOS

ANALISIS DE FACTURACION

	N. Estancias	Tarifa	Importe
1979 Enero y Febrero	564	2.835	1.598.940
Marzo a Diciembre	2.641	3.119	8.237.279
dif. anteriores			82.832
Total 1979	3.205	3.069	9.918.951
		(tar. promedio)	
1980 total	5.348	3.850	20.589.800
Tanto por ciento aumento 1980/1979	66,8	25,4	107,5

GASTOS FINANCIEROS

El aumento es de un 113 por 100 respecto al año anterior y corresponde a los intereses de:

	Saldo préstamos en 31/12/80	Intereses 1980
Caixa Provincial Girona	3.119.892,29	531.411,60
Caixa Pensions Vellesa	1.375.000,--	104.797,12
Banesto, Catalana, Popular	2.000.000,--	38.944,--
Descuento fras. y varios		142.413,71
	6.494.892,29	817.566,43

Disponemos también

Disponemos también de datos sobre las percepciones del personal médico, como de todos aquellos que integran la plantilla del Hospital, pero no consideramos prudente su publicación.

PRESTACIONES A PARTICULARES Y MUTUAS

Hay una disminución de un 28 por 100, aunque una parte considerable de la misma corresponde a facturas pendientes de cobro.

GASTOS GENERALES

El aumento respecto al año anterior es de un 25 por 100 y su detalle es el siguiente:

	Ptas.	%sobre total
Suministro: gas (butano)	187.848	5,1
electricidad	671.595	18,2
gas oil (calefacción)	928.800	25,1
Oxígeno (sanitario)	198.942	5,4
Primas seguros	63.171	1,7
Transportes	34.078	0,9
Material de oficina	228.247	6,2
Correos y teléfono	460.743	12,4
Gastos de viaje	320.274	8,7
Ropería y material limpieza	233.730	6,3
Gastos conservación y diversos	278.042	7,5
Tributos	91.199	2,5
Totales	3.696.669	100

BENEFICENCIA

No hay variación en esta cifra, ya que el número de personas y las cuotas que pagan no han variado prácticamente. Queda pendiente decidir si procede actualizar las cuotas que se pagan de acuerdo con los aumentos de las pensiones, ya que no se han aumentado en los últimos años. La normativa oficial establece que un 75 por 100 de la pensión debe cobrarla el Hospital.

COMESTIBLES

El coste de comestibles por estancia realizada (clínica más residencia y beneficencia) es el siguiente:

	1980	1979	%aumento
N. estancias total	17.112	11.655	
Gastos comestibles	2.642.670	1.980.590	
Coste comestibles estancia	154	170	- 9

PRESTACIONES A INTESA

El desglose de las prestaciones a INTESA es el siguiente:

Concepto	Importe	sobre el total
Laboratorio	3.865.247	54,9
Estancias	1.015.071	14,4
Radiología	1.141.985	16,2
Consultorios, otros conceptos	1.016.000	14,5
Total	7.038.303	100

Las prestaciones de mayor volumen corresponden a laboratorio y radiología con un 71 por 100 en total. Ello se debe a que hay un número considerable de afiliados a la Seguridad Social que utilizan los servicios de INTESA para análisis y radiografías, en lugar de los servicios de la Seguridad Social que exigen desplazarse a Ripoll.

PRESTACIONES A INSALUD - REHABILITACION

	N. Sesiones	Tarifa	Importe
1979 Enero y Febrero	1.989	260	517.140
Marzo a diciembre dif. anteriores	9.245	286	2.644.070
Total 1979	11.234	281	3.144.812
		(tar. promedio)	
1980 total	8.419	353	2.971.907
Tanto por 100 aumento 1980/1979	- 25,1	23,4	- 5,5

BREU RESUM DELS ESTATUTS DE L'HOSPITAL

El tema de l'Hospital es al carrer. Es indubtable. Tothom hi diu la seva i en moltes ocasions la discussió s'estableix al voltant de quines són les competències dels diversos estaments que d'alguna manera administren la Institució. RUFACA ha llegit els Estatuts o Reglament General Orgànic de 1952, segons els quals es regeix l'Hospital, i per tal d'intentar donar una mica de llum a la qüestió en fa un breu extracte.

CAPÍTOL I: PRESCRIPCIONS GENERALS

Art. 1.: "L'Hospital Particular de Puigcerdà declarat de beneficència particular (. . .) pertany a l'Ajuntament amb tots els seus drets, bens i servituds (. . .)".

Art. 2.: "L'Hospital de Puigcerdà es regirà pels preceptes del present Reglament, i per els acords adoptats per la Junta Administrativa".

Art. 4.: Aquest article pot resumir-se de la següent manera: L'Hospital es mantindrà mitjançant les aportacions de l'Ajuntament i altres organismes oficials, fons propis, rendes del seu patrimoni, ingressos proporcionats per els hospitalitzats privats, ingressos provinents de la utilització dels serveis metge-quirúrgics, donatius i herències.

CAPÍTOL II: GOVERN I ADMINISTRACIÓ DE L'ESTABLIMENT

El govern i l'administració correpon a la Junta Administrativa (art. 5.). Sobre la composició de la Junta cal fer una matització: el Reglament de 1962 diu una cosa, que posteriorment va ésser modificada (el 25/3/77). Donat l'interès de la qüestió, les reproduïm íntegrament totes dues:

A) la de 1952 diu: "el Sr. Alcalde, que serà el seu President Nat, i tres veïns d'evidents sentiments caritatius i d'absoluta moralitat, els quals tindran els càrrecs de Vice-President, Administrador, Secretari i Tresorer" (art. 5.).

La renovació es farà de la següent manera: "cada quatre anys, el trenta de juny, cessarà un component de la Junta, començant pel Vice-president, i seguint pel Secretari i el Tresorer" (art. 6.)

B) La modificació de 1977, en un Ple Municipal, i després de justificar la necessitat d'ampliació de la Junta, diu literalment: "ampliando la Junta con los Srs. Concejales que forman la Comisión Municipal de Sanidad y la designación de cuatro vecinos de la localidad, cuya renovación por mitad, se efectuará en las fechas en que se renueven las Corporaciones Locales". RUFACA no hi entra ni surt, només ho exposa tal com està escrit.

Art. 8.: aquest article fa referència a les atribucions de la Junta de les quals es pot destacar:

- Elaborar els pressupostos i rendir comptes anyals, sotmetent-les a l'aprovació de l'Ajuntament i elevar-les a la Direcció General de Beneficència.
- Representar l'Hospital.
- Acordar les obres de reparació i millora que estimin necessàries.

Art. 9.: Diu: "Els acords referents a la implantació de nous serveis o execució d'obres d'extraordinària importància seran sotmesos sempre a l'aprovació prèvia de l'Ajuntament".

CAPÍTOL III: DEL PERSONAL FACULTATIU

Art. 11.: "L'assistència facultativa als malalts serà realitzada pels metges i especialistes necessaris, el nomenament dels quals correspondrà a l'Ajuntament".

Art. 13.: "L'assistència realitzada pels metges de l'Hospital serà sempre completament gratuïta per els pobres continguts en el padró de la beneficència municipal".

Art. 14.: Les vacants seran cobertes per l'ajuntament mitjançant un concurs.

Les obligacions del metge-director queden establertes en l'article 16., entre les que es pot destacar: passar visita diària a l'hora fixada i totes les necessàries per a cassos greus i urgents, disposar les altes, certificar defuncions, confeccionar estadístiques, etc.

Queda clar, per altra banda, que l'ajuntament té la facultat d'introduir les especialitats adients a cada moment (art. 19).

L'article 23 diu: "Els especialistes podran tenir un consultori

en el mateix centre hospitalari, per poder atendre la clientela de pago, amb l'obligació d'abonar en favor de l'Hospital la quantitat que s'estableixi (. . .)".

En l'article 26 hi trobem: "(. . .) Només en casos especials lliurement determinats per la Junta, per raons de gravetat, urgència, podrà intervenir-hi metge cirurgià no adscrit als serveis de l'establiment, abonant els corresponents drets (. . .)". El mateix passa quan el malalt i el metge tinguin lligams familiars.

"El nomenament i separació del personal facultatiu anirà a càrrec de l'Ajuntament. Els metges no podran ésser separats dels seus càrrecs si no hi ha una causa greu, prèvia formació d'expedient, del qual s'en donarà vista a l'interessat i es recabarà informe del Col·legi Oficial de Metges de la Província.

Els acords de l'Ajuntament, sobre destitució o separació del càrrec hauran d'ésser presos per la majoria absoluta de vots dels seus components" (art. 30).

CAPÍTOL VI: DE LA "MADRE" I DE LES "HERMANAS" RELIGIOSES

Art. 45.: "La Madre Superiora tindrà a càrrec seu tot el que es refereix al bon ordre i govern dels serveis domèstics i assistencials de l'establiment.

(. . .)

En l'aspecte tècnic o facultatiu estarà a les immediates ordres del Director de l'Hospital.

(. . .)

Fins aquí, doncs, un repas al text del Reglament.

Hi han moltes coses que han quedat sobrepassades pel pas del temps, i per les noves condicions tècnico-sanitàries, socials, etc. ja no sols del nostre Hospital, sinó de tot el país. D'altres mantenen tota la seva vigència i volen delimitar el qui és qui a l'Hospital. . . Val la pena fer-se la següent pregunta: no caldria una actualització d'aquest Reglament?

NUESTRO ETERNO HOSPITAL

Algunos vecinos han recordado a la población que en el año 1873 se tocaba a Somatén para salvar la Villa, con el fin de convocar a todos a la "defensa" de nuestro Hospital.

¿Qué le pasa a nuestro Hospital? En el acto público del 10 de marzo convocado por CC/UCD quedó claro que el Hospital es de todos nosotros, como miembros de este Municipio. Quedó también patente que concurren una serie de circunstancias anómalas, unas abiertamente declaradas y otras insinuadas sigilosamente ante la imposibilidad de los convocantes de llevarlas a un extremo de abierta acusación.

También en la reunión "a concejo abierto" del 31 de marzo se debatieron problemas de nuestro Hospital municipal. Las conclusiones son claras, hay problemas que hoy por hoy, aparecen como "insolubles": ¿por qué?. Esta pregunta sólo tiene una respuesta: ¿Algo falla!. ¿Qué?, ¿quién?. El Hospital depende del Ayuntamiento y se rige por un Reglamento; tiene constituida una Junta Administrativa; hay un Director Médico y un responsable de la Administración; hay un adjunto de dirección para asuntos de Personal. . . pero hay unos problemas evidentes, tradicionales, arraigados, ¿insolubles?. Se debe dinero, unos 13 millones, ¿por qué?, nadie lo clarifica. Se habla de obras, de ciertos créditos, de déficits de explotación; hay problemas de toda índole, que atentan contra la moral; otros en fin, de orden administrativo y funcional. ¿Qué pasa?, ¿es que nadie es responsable de lo que ocurre en el Hospital? ¿quién?. ¿El Alcalde, los alcaldes y concejales anteriores, el Ayuntamiento, el Delegado de la

Alcaldía para asuntos del Hospital, la Junta Administrativa, los Directores? ¿quién?

Nadie responde a esta pregunta, nadie da la cara, nadie resuelve el problema, que va agravándose día a día y amenaza con envolver a todos con unas responsabilidades que se temen y se tratan de soslayar con el silencio, con el secreto. . . ¿Cómo, cuando, quién?: Silencio. Y, cuando no, demagogia, cuentos chinos. . .

Los socialistas, en nuestra campaña electoral, ya insinuábamos que no todo era "trigo limpio" en cuestión de Sanidad. En la moción que presentó nuestro grupo al Pleno del Ayuntamiento dábamos un toque de atención, en diversas gestiones realizadas por UGT y nuestro Partido estaban latentes denuncias sobre aspectos oscuros, ¿cuántas veces es necesario avisar?

Los intereses ciegan a veces a las perso-

nas y las responsabilidades no advierten siempre a tiempo a quienes van a ser sus próximos adjudicatarios. Esta vez en cambio, sólo el empecinamiento será el causante de sus desgracias.

La población siente, largo tiempo ha, que el Hospital no funciona "como Dios manda" y se siente inquieta, defraudada, burlada, con un Hospital que siendo "particular de Puigcerdà" y sólo de Puigcerdà, ha caído bajo el poder y el provecho de manos extrañas.

Y. . . ¿quién paga los platos rotos?. Los socialistas estamos, como ayer y como siempre, junto a la población que sufre las consecuencias, esta vez de una mala gestión y explotación de nuestro Hospital municipal.

Agrupación Comarcal del
Partit dels Socialistes de Catalunya
PSC/PSOE

la
RUFACA
informo

llegiu:
RUFACA

Publicació de l'Associació
"Amics de Cerdanya"

LOS TRABAJADORES ANTE LOS PROBLEMAS DEL HOSPITAL

Los trabajadores somos conscientes de ser los mayores contribuyentes del Hospital municipal de esta Villa, ya que aportamos el mayor volumen de facturación con cargo a la Seguridad Social, además de contribuir a través de INTESA, a través de otros seguros particulares y directamente en muchas ocasiones con cargo a nuestros bolsillos.

Por ello, sabemos que tenemos, "por derecho propio", voz y voto en este contencioso y en este sentido hemos sido siempre la parte más sensibilizada y la que más se ha sentido afectada por las diversas situaciones que ha venido atravesando nuestro Hospital. También lógicamente la más dispuesta a movilizaciones, a protestas y a cualquier tipo de inconformidades, siempre que hemos creído que las cosas no han funcionado como debieran.

Por tanto, hemos apoyado y seguiremos apoyando cualquier tipo de iniciativas que contribuyan de alguna forma a desentrañar los secretos del Hospital, con todo lo que conllevan de conformismo y de situaciones creadas en provechos ajenos. Porque cree-

mos que la gestión hospitalaria, como todas las cuestiones públicas, "nos afecta a todos y primerísimamente a los trabajadores", por ser los más, los que más y a los que de forma más directa repercuten y afectan sus servicios; y queremos, en consecuencia, que sea una gestión clara, honesta y periódicamente expuesta a la luz pública, acabando con los enigmas, los rumores, las dudas y las desconfianzas. Queremos que todo el mundo conozca los aciertos y los errores, que haya una situación contable concreta, ajustada a unos presupuestos aprobados por el Ayuntamiento y rigurosamente ejecutados por la Junta y que la actuación de dichos órganos, de los directores y del personal, sean globalmente valorados por los ciudadanos a la vista de los informes generales que anualmente se rindan.

Y, sobre todo, queremos que los trabajadores podamos tener participación directa en esta gestión mediante nuestras genuinas representaciones, que no pueden ser otras que nuestros "Sindicatos de Trabajadores y nuestros Partidos". Por tanto y te-

niendo en consideración que ya existen representantes políticos, queremos se incluyan nuestros representantes sindicales, tanto de UGT como de CC.OO. Y ello debe ser así para que los trabajadores podamos tener la garantía de que las cosas se hacen y se van a seguir haciendo bien, sin que nadie tenga la tentación y la osadía de burlar los intereses de la clase trabajadora. Y para que cesen los rumores, las desconfianzas y las críticas que a algunos tanto les asustan. Y mientras no sea así, los trabajadores no podremos dar el espaldarazo al Hospital y seguirá menguando en lugar de ir ascendiendo. Y de ello todos saldremos con perjuicio. Por ello es necesario hacer las cosas "solidariamente" y todos tenemos que aportar nuestro grano de arena, por lo que también es de rigor que se hagan bien para todos y especialmente para aquellos que más directa e intensamente contribuimos. Y, hoy por hoy, nadie puede negar que los trabajadores tenemos el primer puesto globalmente considerados, aunque individualmente tengamos el último. Y por eso que

LLET D'ALTA MUNTANYA ESTERILITZADA

**LA TROBAREU A TOTES LES BOTIGUES DE
LA CERDANYA EN BOTELLA DE LITRE I MIG**

CERDANYA - PUIGCERDA

remos que nuestros Sindicatos y nuestros Partidos estén en todos los sitios en que deba hallarse representada la clase trabajadora y por esto queremos una representación nuestra, genuina, en el Hospital.

Y nosotros, que también somos sus primeros beneficiarios (pues toda moneda tiene dos caras) haremos que nuestro Hospital sea un hospital de verdad, que tenga lo preciso para prestar servicios eficientes, así como lo necesario para su mantenimiento económico. O no lo tendrá y seguirá decayendo, a pesar de las instalaciones y la exuberancia de personal, y de ser el primero de Europa (?). Los trabajadores seremos los primeros en apoyar a la Junta Administrativa y al Ayuntamiento, los primeros en exigir la contribución del Estado por medio de los Partidos y Sindicatos, los primeros en defenderlo para que nadie nos lo lleve ni nadie se constituya en su directo titular. O, sin nosotros, no será.

Y denunciaremos públicamente aquellas voces, interesadas o no, que declaran que no hay que hablar del Hospital y sus problemas, que hay que llevar las cosas en secreto, que contrariamente se fomenta el hundimiento y la ruina del Hospital. Y ya vemos los resultados de todo este proceder. Los trabajadores estamos acostumbrados a hablar claro, sin tapujos, en plena calle; así tratamos nuestros propios problemas y así trataremos cuantas cuestiones nos interesen y por tanto, la del Hospital, que tanto nos concierne, guste o no a quienes quieren tratos de privilegio.

Y queremos recordar muy particularmente que, conforme proclama el artículo primero del Reglamento del Hospital, fue declarado "de beneficencia particular" por Real Orden de 20 de enero de 1857 y que ésta sigue siendo, aun hoy, "su primerísima función", aunque pese a los olvidadizos. Y esta primordial función (originariamente la

exclusiva) debe ser elevada a la categoría que le corresponde de modo inmediato, si el Hospital quiere contar con el apoyo de los trabajadores. Y esta exigencia, que es de todos, por todos debe ser mantenida sin contemplaciones.

Finalmente, queremos dejar constancia de que, dentro de esta solidaridad hacia y desde nuestro Hospital, deben tener cabida nuestros compañeros y todos los ciudadanos de la Cerdanya, por lo que consideramos deben tener representación en la Junta sus Ayuntamientos, los cuales a su vez deben contribuir con un porcentaje de sus presupuestos al sostenimiento de las cargas del Hospital. Porqué todos debemos sentirnos miembros de esta gran familia, con igualdad de obligaciones y de derechos. Sólo así haremos, de verdad, un Hospital, nuestro Hospital.

UGT de la Cerdanya

PRECS I PREGUNTES A LES COMISSIONS

1. Quina Comissió s'ha encarregat de fer imprimir els programes de les escombraries? Pregunto: no es podien fer en català i en castellà? tant ens costa a nosaltres de començar?

2. Quan començareu a canviar el nom dels carrers? Potser no hi ha prou diners, potser hi ha altres coses més importants, però començar amb algun carrer, potser no seria tan car, i potser no us faria perdre el fil de les altres coses més importants.

A PARCS I JARDINS

a) No ens podrien donar una "petita" explicació d'aquesta

"gran" poda d'arbres que s'ha fet al llac i al seu camí d'accés? Era necessària aquesta "gran" poda per la salut dels arbres?

b) No es podria tornar a fer la "festa de l'arbre"? Potser seria una manera de que la gent, els infants, estimessin més els arbres, i els respectessin (sinó podeu veure l'arbre que hi ha al costat de la xurreria, cantonada carrer Espanya, li han arrencat branques arran de soca i amb navalla, han fet talls a la soca).

Joan Delsprec

Tribuna Política (oberta a tots els partits)

CONVERGÈNCIA DEMOCRÀTICA DE CATALUNYA CERDANYA

Amb motiu de les manifestacions de l'alcalde de la Molina-Alp aparegudes en diferents medis de comunicació i sobre una suposada diversitat entre la part de Cerdanya administrada per la "província" de Girona i la part administrada per la "província" de Lleida, el Consell Comarcal de Convergència Democràtica de Catalunya, manifesta, que la Comarca de la Cerdanya és geogràficament, culturalment i històricament una unitat territorial amb una personalitat pròpia i singular.

Que les dues divisions (a nivell d'estat i a nivell "provincial")

que ha sofert la nostra comarca, han estat imposades per la força sense consulta als cerdans.

Que la vocació de la majoria de la població de Cerdanya es absolutament unitària i conseqüentment cal apoiar tots els fets i actes que tendeixen a unir les diverses parts de Cerdanya.

I finalment creiem que en la futura reestructuració territorial de Catalunya, la Cerdanya només pot entendre's com una comarca UNITÀRIA i lamentablement no es pot contemplar la seva total integritat degut a la seva divisió entre dos Estats.

Delegat Comarcal de Cerdanya

Més d'una vegada us deuen haver parlat de
l'Agrupació Mútua del Comerç i de la Indústria i de la
seva originalitat.

No és perquè sí.

Recordeu que l'**Agrupació** és una Entitat que **només**
pertany als socis i de la qual **només** els socis es
beneficien.

I que us ofereix unes prestacions econòmiques tan
importantes com matisades, en cas de

Malaltia
Invalidesa
Defunció
Orfenesa
Cirurgia
Cirurgia infantil

Tothom, homes i dones, des dels 16 anys complerts als
40 per complir, podeu formar part d'aquesta gran tasca
col·lectiva.

AGRUPACIÓ MÚTUA

DEL COMERÇ I DE LA INDÚSTRIA

Informe-vos-en: algun familiar o amic deu ser un dels 215.000
socis o sòcies que constitueixen l'Agrupació Mútua, i us en parlarà.

Si voleu, telefoneu al 318 18 00 ó al 318 40 50 de Barcelona,
o visiteu, l'estatge social a la Granvia 621, de les 8 a les 14 hores.

DEL INSTITUTO A LA OPINION PUBLICA

El más elemental sentido de la ética profesional, y sobre todo, el servicio a la justicia informativa, nos dictan estas consideraciones a propósito de la lectura del artículo "El instituto mirado desde dentro" firmado por "Juventudes Socialistas de Catalunya" en el número 37 de la revista "Rufaca".

No es nuestra intención seguir este torpe juego y desmontar tanta especie calumniosa y ofensiva para el Instituto y su actual Profesorado. Nos preguntamos también con nuestros lectores a qué viene esa desafortunada embestida de las "Juventudes Socialistas de Catalunya", esta descalificación airada, injuriosa y tan mal servida.

Frente a este desenfoque temerario de una situación queremos puntualizar:

1. Que aceptamos, —nuestra labor es pública— cualquier crítica basada en el sentido común y la buena voluntad; nunca las coces del resentimiento y la descalificación como norma. Y no nos daríamos por aludidos si no fuera en ello el buen nombre de la enseñanza estatal en Puigcerdá.

2. ¡Qué lástima, señores de las "Juventudes Socialistas"! Para este viaje no hacían falta alforjas. Cuando defiendan una causa, documéntense, por favor, y no arremetan contra enemigos imaginarios. Podían haberse guardado sus afrentas y prestar sólo su firma a la ponderación y el buen sentido. Y, sobre todo, a la verdad y a la justicia. Demasiada firma para un caso tan particular y concreto. Entre la basura de tanto insulto y con una irresponsabilidad digna de

juzgado de guardia, han amparado un triste caso personal, la rabieta de una alumna con problemas escolares que generaliza sus ataques y pasa factura amparándose en esta firma colectiva. Y Padres de Familia y alumnos de este Centro pueden dar fe de cuanto decimos.

Midan mejor su responsabilidad y el riesgo, en este caso, de la piedra al aire y la mano escondida. Porque, ¿qué conocimiento de causa tienen quienes amparan este escrito, con qué demostrar tanta afirmación calumniosa, cómo justificar esta maniobra de descrédito personal? Mal servicio el prestado a la información y a la enseñanza en este nuestro pequeño mundo de Puigcerdá.

Consejo de Dirección
del Instituto

col·laboracions

LAS FECHAS ENIGMATICAS (III)

19 de ABRIL
LA PASCUA

La simbología de los 40 días

Todas las grandes fiestas tradicionales van separadas por un período de 40 días y anuncian al hombre su redención ritual y su unión con el Universo que le rodea. 40 días es el tiempo que la simbología ancestral ha considerado necesario para la expansión del Espíritu y de la Materia. Este ciclo es típico en el tiempo que llamamos Cuaresma, y que proviene del griego "karenos" deformación del dios Kronos, dios del tiempo "cronológico" iniciático. 40 es el número sagrado que se encuentra en la mayor parte de las tradiciones religiosas, por ejemplo el período que separa el 25 de di-

ciembre del 2 de febrero, primer día del Carnaval. Este tiempo indica la época de modificación inconsciente que anuncia el fin de un ciclo natural, el trayecto que emprenden ciertas fuerzas para llegar a su justa síntesis. Por esta razón viene la Pascua después de un ciclo cerrado de 40 días. También es el período en el cual Cristo estuvo en el desierto enfrentándose a una fuerza oscura para resurgir al final en su plena gloria, venciendo las tentaciones. Esta tradición ancestral de los 40 días se encuentra también en el Ramadán islámico y en el Yom Kippour judaico. Es el ciclo del tiempo de "viaje" del alma de un difunto

según el Libro de los Muertos tibetano y el ciclo de la putrefacción para los alquimistas.

La luna llena y el culto de Atys

Fue el Concilio de Nicea en el año 325 el que fijó la celebración de la Pascua en la primera noche dominical que sigue a la luna llena del equinoccio de primavera. Este año la conjuntura fue perfecta puesto que la luna llena ocurrió precisamente el mismo día que el equinoccio, lo que provocó una importante perturbación magnética y, como consecuencia lógica, el domingo de Pascua tendrá la misma conjuntura cayendo en día de luna llena.

Pero, ¿por qué esta importancia de la luna en tal celebración religiosa? Cuando el Concilio de Nicea eligió esta fecha fue para perpetuar los cultos naturales existentes anteriormente y correspondientes a la luna llena de primavera que se encuentra entonces en su mayor grado de resplandor del año. En numerosas leyendas, la luna es símbolo de muerte, pero también de resurrección, renacimiento que se emparenta a las fases lunares.

Gregorio de Tours afirma que hasta el siglo VII se celebraba el Roma, el las Galias y en Frigia, el día de la luna llena siguiente a la luna del equinoccio, el culto de Atys, dios de la vegetación que nació milagrosamente

mente de una virgen, y que después de haber "muerto" con el invierno, renace con la primavera. También es el mensaje de algunos cuentos "para niños" como "La Bella Durmiente". Más curioso todavía: San Agustín, Tertuliano y Monseñor Duschesne afirman en sus escritos que se clavaba la efigie de Atys contra un pino tres días antes de la luna llena, crucifixión clara que se iba realizando desde hace siglos; y San Agustín añadía: "La religión que nombramos cristiana existía ya entre los antepasados y solamente faltó al género humano antes de la encarnación de Cristo. En este momento, la

verdadera religión preexistente empezó a ser llamada 'cristiana'."

La tradición de los huevos

El día de Pascua es costumbre comer huevos (de chocolate) pero en muchos sitios, principalmente en los países del este, la gente se regala huevos de verdad, pintados. Esta tradición es muy antigua y existía hace tiempo el culto al huevo en la época correspondiente a la mayor puesta de las gallinas y aves. Para los caldeos, fenicios, indios y chinos, el huevo era el símbolo del Principio original. En Roma, en las fiestas de primavera, las damas llevaban huevos al

altar de Ceres, diosa de la agricultura. Los hebreos comían un huevo duro el día de Pascua para conmemorar el paso del Mar Rojo. Los celtas se regalaban huevos pintados de rojo. En la Edad Media, en Inglaterra, los fieles solían traer huevos a la iglesia y había todo un ceremonial entre el clero y los coristas alrededor del huevo pascual. Todavía en el pueblo de Verquière (Bouches du Rhône) existe una romería existe una romería a la Notre-Dame de los Huevos.

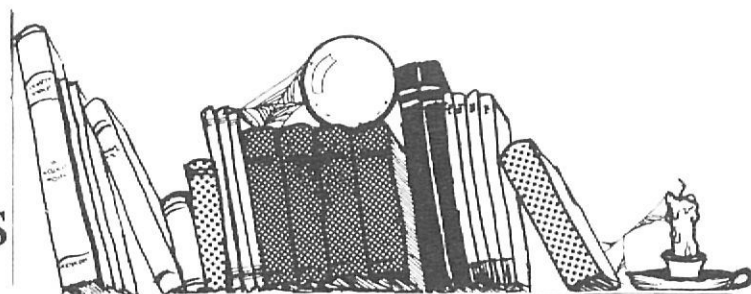
Ian Perenn

des de l'arxiu

LA BARONIA DE SALTÈGUEL

(VII)

ACLARIMENT SOBRE ALGUNES ORDINACIONS ANTIGUES

1) *Sobre Posts i Cabirons*: Uns dels precedents de les modernes serradores de fusta esteses per Cerdanya, foren los "molins serradores" que en diverses ocasions foren instal·lades —ja a Saltèguel l'any 1491, al bosc del Brull el 1575 i el 1751 a la partida del "Serrat de les Quatre Aigües", ja també els anys 1664 i 1691 en els boscos del Carlit en el punt denominat "Cap de l'Home"— amb la finalitat de fer-hi posts i cabirons. Cal tenir en compte que antigament els envans de les cases, gairebé tots, eren de fusta, i per tant, la gent necessitava molt fustam. L'any 1650 es feren tallar 33 fustes grosses (taulons) per a fer les encavallades del Pont de Llivia, i el 1668, molts cabirons i fustes per a la construcció de casernes. El 1650 i el 1658, del bosc de Salvanera de Sant Joan de l'Herm, s'havien tret fustes per a les galeres del rei.

Una biga grossa, l'any 1602, valia deu sous (unes quatre pessetes); els cabirons, a raó de tretze sous i quatre diners la peça, i les llates, un sou cada una.

Les *mides* que havia de tenir la fusta, segons unes Ordinacions de 1485, eren les següents: "La fulla, dotze pams breu (cata-

lans) de llarg, i de gruix tant quant és la primera unça del pòlser de la mà; la càrrega de fulla ha de tenir dotze posts i la de la bastarda, nou posts; en pena de cinc sous per cada infracció i de perdre dit postam". L'any 1740, la multa era una lliura, (unes vuit pessetes).

En ordinacions posteriors (1721), s'indiquen les *mides* següents: Posts de cinc, havien de fer tres pams d'amplada i mig quart de gruix; postes de set, havien de fer dos pams i mig d'amplada i mig quart de gruix; posts de fulla, havien de fer un pam d'amplada, i de gruix més prima que la bastarda.

2) *Sobre la llenya i el carbó*: Com que els únics mitjans de calefacció, als temps vells, eren el carbó i la llenya, hom n'havia de fer grans quantitats: milers de canes de llenya i carboneres immenses. La llenya que tallaven als boscos de la banda avui francesa (al Vacarissal, al "Cap de l'Home" i altres indrets del Carlit i Pasquers de la Vila), la feien baixar per riu o riberal de Sant Martí d'Envalls o d'Angustrina fins al pont de Llivia, des d'on la carressejaven a Puigcerdà, per al consum dels veïns, i per a ningú més; i el qui gosava comprar llenya

per a revendre, incorria la multa de 40 sous (unes 16 pessetes) i confiscació de la dita llenya. I la llenya que portaven per a revendre als de la Vila, tant si la venien a canes com a somades, dita llenya havia de fer de llargada, tres pams de Montpeller, nets, és a dir, sense comptar-hi l'entalla o tall, i l'havien d'acabar amb la cana major de la Vila i acanant degudament, sense fer cantonades al través ni "deixar portells pel mig" de les piles o canes de la llenya, per tal de no enganyar la gent; altrament, per cada una d'aquestes infraccions; eren penats —ultra la confiscació de la llenya— amb la multa de cinc sous. A partir de 1578 i àdhuc el 1740, la multa era de 40 sous (unes 16 pessetes). Aquestes multes, referents a les infraccions sobre la llenya i carbó, eren destinades als pobles de l'Hospital.

Vegueu ara, uns quants preus de la llenya que, com hem dit, hom feia als boscos de Puigcerdà, i només es podia vendre als habitants de la vila. L'any 1629, hom la venia a vuit rals la càrrega; l'any 1643, a deu rals la cana; el 1646, a dotze rals cana; el 1648, a tretze rals; el 1649, a quinze rals i a divuit rals; ben entès, però, que els qui la

feien, n'havien d'entregar cinc càrregues a cadascun dels quatre cònsols, cinc al secretari i dues al veguer o agutzil, al preu de deu rals la càrrega. L'any 1664 es tornava vendre a deu rals cana, i l'any següent (1665), a vuit rals per als cònsols i cossos de guàrdia. Del 1665 al 1693, es venia a catorze rals per cana. Després, l'any 1680 es venia a cinc pessetes la carretada de 200 esteris de llenya grossa. Per fi, l'any 1895, procedent de la poda dels arbres del passeig de la vila, es van vendre feixos de llenya, als pobres de la població, pel preu insignificant de vint cèntims cada feix.

Concernent al carbó, cal dir que unes ordinations de 1584 determinaven, sota pena de cinc sous per cada infracció i de perdre el carbó, que s'havia de vendre en sacs cordats que fessin sis pams de llarg i tres d'ample, multa que en el segle XVII era de

40 sous. A mitjans del segle XVII la càrrega de carbó valia quatre rals.

Cal fer un aclariment sobre els sacs carboners de les fargues els quals havien d'ésser un xic més grans: havien d'amidar sis pams i mig de llargada i tres pams i quart d'amplària. Els sacs de la farga de Talltorta —construïda vers 1670— excedien les mides ordenades (eren de set pams i quart de llarg), raó per la qual l'any 1705, el fargaire fou penyorat per la multa de 25 lliures (unes 200 pessetes).

Referent al carbó vegetal, volem afegir encara que en certa ocasió, a les darreries del segle XVIII, els fargaires de Talltorta i el d'Espinosa feren set o vuit carboneres al bosc de Saltèguel, amb un total de més de mil càrregues de carbó. Val a dir que la gent es queixava —i amb raó— perquè algunes d'aquelles carboneres eren d'unes di-

mensions desmesurades: Una d'elles tenia 60 pams de llargada, 15 d'amplada i 9 d'alçada; una altra tenia 18 pams d'alt, set "vares" i tres pams de llargada i tres "vares" i tres pams d'ample, i diu que un any en feren cinc carboneres com aquestes.

L'hivern de 1856 - 57 l'amo d'un bosc feu fer 300 càrregues de carbó d'alzina, i el bon home, tot i venent-les a deu pessetes per càrrega; la mà d'obra i el transport se li enduia la resta. Avui dia, gràcies a la maquinària moderna i a les pistes forestals, potser resulta un xic més rentable. Almenys, sinó, hom pot fer d'una altra manera les explotacions forestals.

(Continuarà)
SALVADOR GALCERAN
Arxiver Diplomat

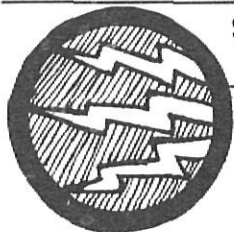
UNIÓ DE RADIOAFICIONATS ESPANYOLS
Delegació a Cerdanya

Passeig 10 d'abril, s/n.
Apartat 99.
Tel. (972) 88 08 49
PUIGCERDÀ (Girona)

La Delegació a Cerdanya de l'Unió de Radioaficionats Espanyols, continua treballant per preparar les memòries de les estacions de Clase B dels 13 alumnes que es varen examinar a Girona el passat dia 23 de Febrer i que varen ésser considerats tots AP-TES TOTAL, lo que ens dona alegria i satisfacció tant com per aquesta primera promoció d'alumnes que la delegació a Cerdanya de l'URE havia presentat com per la gran competència i constància dels professors i radioaficionats ja amb indicatiu que en tot moment han estat disposats a donar qualsevol aclaració sobre pre-

gütes que s'els hi posaven. De resultes d'aquest bon entendiment professors - alumnes, aquests darrers varen voler rendre un homenatge d'agraïment als professors i radioaficionats fent un aperitiu de germanor, que en el decurs del mateix els hi foren entregats als professors uns clauers de plata amb l'indicatiu de cada un d'ells gravat. El Sr. President pronuncià unes paraules d'agraïment i indicà la necessitat de que ben aviat d'altres alumnes s'iniciïn en aquest apasionant món de la radioafició.

J.M.T.

SECCIÓ DE SOCORRISME
DE LA CREU ROJA

socorrisme

EN CAS D'ELECTROCUCIÓ...

QUÈ HE DE FER?

- La primera cosa tallar el corrent. Si no es pot, apartar l'accidentat usant objectes aïllants (goma o fusta).
- Si hi ha atur de respiració, practicar el boca a boca fins a l'arribada del metge.
- Si hi ha aturada del cor, practicar massatges al pit.

QUÈ NO HE DE FER?

- Cal no agafar l'accidentat passant-li els braços per sota de les aixelles que, en estar suades, són un mitjà de conducció elèctrica.

Puigcerdà, l'1 d'abril de 1981.
SECCIÓ DE SOCORRISME
de CREU ROJA

CLUB POLIESPORTIU PUIGCERDÀ

El día 4 de abril por la tarde, organizada por el Consell Comarcal d'Esports de la Cerdanya se ha celebrado en el Colegio Alfonso I de Puigcerdà la Final del Campeonato de Tenis de Mesa Escolar. Al mismo han participado los alumnos seleccionados de los Colegios que figuran en la hoja de resultados, quienes previamente habían disputado sus correspondientes campeonatos en cada Centro. El primer y segundo clasificado de cada categoría recibirá la medalla acreditativa correspondiente.

Campionat de TENIS DE TAULA

Col.legi ALFONS I de Puigcerdà

Dia 4 d'abril de 1981, 4 tarda.

Participants: Col.legis: Comarcal de Bellver de Cerdanya, Jaume I de Llivia, Col.legi Comarcal d'Alp, Col.legi de Ger, i Alfons I de Puigcerdà.

Categorías: Masculina i femenina: benjamins: nascuts al 71 i posteriors. Alevins: nascuts el 69 i 70. Infantils: nascuts el 67 i 68. Cadets: nascuts el 65 i 66.

Benjamins - nens:

Josep Ripoll (Ger) Antoni Gil (Llivia)
Antoni Gil (Llivia)

Jaume Crispí (Ger) Llauro (Puigcerdà)
Llauro (Puigcerdà)

Daniel Lorente (Alp) Pere Mas (Puigcerdà)
Lorente (Alp)

Josep Ripoo (Ger) Enric Laguarda (Alp)
Laguarda (Alp)

A. Gil (Llivia) Llauro (Puigcerdà)
A. Gil (Llivia)

Lorente (Alp) Laguarda (Alp)

D. Lorente (Alp)

A. Gil (Llivia) D. Lorente (Alp)
Daniel Lorente (Alp)

Benjamins - nenes:

1. Elisabet Ester (Ger)

2. Ariana Alsina (Ger)

Alevins - nenes:

A. Robert (Ger) D. Garrido (Puigcerdà)
Angels Robert (Ger)

Teresa Oliu (Ger) Dolors Garrido (Puig.)
Dolors Garrido (Puigcerdà)

Alevins - nens:

Jordi Bazaga (Llivia) Jordi Antig (Ger)
Jordi Bazaga (Llivia)

Javier Gil (Llivia) Antoni Gosa (Bellver)
Antoni Gosa (Bellver)

Josep Visa (Ger) Josep Barnola (Puigcerdà)
Josep Barnola (Puigcerdà)

Juan Ramirez (Bellver) Albert Vilella (Puig)
Albert Vilella (Puigcerdà)

Jordi Bazaga (Llivia) Antoni Gosa (Bellver)
Jordi Bazaga (Llivia)

Josep Barnola (Puig.) Albert Vilella (Puig.)
Josep Barnola (Puigcerdà)

Jordi Bazaga (Llivia) Josep Barnola (Puig.)
Josep Barnola (Puigcerdà)

Infantils - nens:

Ramón Pozo (Bellver) Pous (Puigcerdà)
Pous (Puigcerdà)

Jordi Falomi (Bellver) Isidro Costa (Puig.)
Isidro Costa (Puigcerdà)

E. Marginet (Bellver) J. Deulofeu (Ger)

Esteve Marginet (Bellver)
Carlos Lainez (Bellver) Antoni Antich (Ger)
Antoni Antich (Ger)
Pous (Puigcerdà) Isidro Costa (Puigcerdà)
Pous (Puigcerdà)
Marginet (Bellver) Antich (Ger)
Marginet (Bellver)
Marginet (Bellver) Pous (Puigcerdà)
Pous (Puigcerdà)

Infantils - nenes:

Elisabet Tubau (Bellver) Laguarda (Alp)
Laguarda (Alp)

Antonieta Tubau (Bellver) N. Robert (Ger)
Antonieta Tubau (Bellver)

Manero (Alp) Silvia Ester (Ger)
Manero (Alp)

Pardas (Alp) Tubau (Bellver)
E. Tubau (Bellver)

Laguarda (Alp) Ant. Tubau (Bellver)
Laguarda (Alp)

Manero (Alp) E. Tubau (Bellver)
Tubau (Bellver)

Laguarda (Alp) Tubau (Bellver)
Elisabet Tubau (Bellver)

Cadetes - nens:

Javier Vianya (Bellver) Navarro (Puigcerdà)
Navarro (Puigcerdà)

Jaime Pujol (Bellver) Pere Vivas (Puigcerdà)
Pujol (Bellver)

Juan Begeira (Bellver) J. Vianya (Bellver)
Vianya (Bellver)

J. A. Piñar Vivas (Puigcerdà)
Vivas (Puigcerdà)

Navarro (Puigcerdà) Pujol (Bellver)
Navarro (Puigcerdà)

Vianya (Bellver) Vivas (Puigcerdà)
Vivas (Puigcerdà)

Navarro (Puigcerdà) Vivas (Puigcerdà)
Navarro (Puigcerdà)

Puigcerdà, 4 d'abril de 1981

El pasado 28 y 29 de marzo de 1981 se celebraron en Barcelona (piscina Sant Jordi) los campeonatos escolares de natación de Catalunya. Participaron unos 640 nadadores entre chicos y chicas de toda Catalunya. Disputándose las siguientes pruebas: 50 espalda, 50 braza, 50 mariposa, y 50 libres, entre las siguientes categorías:

Nacidos/as: 1971 y posteriores
1970
1969
1968
1967

Los alumnos de los colegios de la Cerdanya, asistentes a estos Campeonatos, consi-

guieron buenos resultados, siendo de destacar la actuación de los siguientes, que consiguieron primer puesto (medalla de oro):

50 m. braza fem. 1970: Esther Palomares Serrano. Alfonso I.

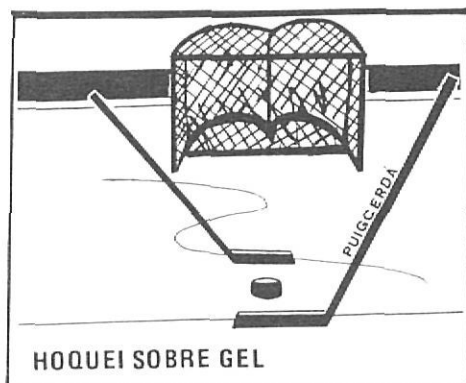
50 m. braza fem. 1967: Silvia Samará Burges. Hnas Carmelitas.

50 m. mariposa mas. 1971: Josep Vivas Elias. Alfonso I.

Adjuntamos hoja de resultados, en la que figuran los tiempos de cada participante de Cerdanya.

50 m. Esquena femeni 1967
11. Margarita Vidal, Hnas Carmelitas. 0.48.2

50 m. Braça masculí 1971 i posteriors
9. Jordi Boşom, Hnas, Carmelitas 1.01.4
50 m. Braça femeni 1970
1. Esther Palomares, Alfonso I medalla 0.47.6
50 m. Braça femeni 1969
5. M. Dolors Garrido, Alfonso I 0.54.1
50 m. Braça femeni 1967
1. Silvia Samará, Hnas, Carmelitas medalla 0.48.5
50 m. Papallona masculí 1971 i posteriors
1. Josep Vivas, Alfons I medalla 0.51.7
4. Pere Mas, Alfons I 0.58.1
50 m. Papallona masculí 1969
4. Antoni Ramos, Alfons I 0.47.4
5. José Expósito, Hnas, Carmelitas 0.48.5
50 m. Papallona masculí 1967
7. Jordi Mas, Alfonso I 0.46.5
50 m. Crol femeni 1969
9. Antonieta Tubeu, Bellver de Cerdanya 0.40.3
50 m. Crol masculí 1969
4. Enric Treserras, Alfons I 0.35.7

Partit de clar domini local. El Puigcerdà trençà un gran partit i desenvolà completament als madrilenys.

Aquest resultat fa que el cinquè lloc sigui força assequible.

Cal ressaltar el debut de l'americà Georges Semler.

CASCO VIEJO (Bilbao) 18
C. G. PUIGCERDÀ 8

El Puigcerdà es presentà a Bilbao amb ganes de brindar un bon espectacle, i creiem que ho va aconseguir.

Malgrat la diferència entre ambdós equips, els parcials de les dues primeres parts foren força nivellats (5 - 2) (5 - 3) i fou a la tercera part quan els bascs amb precises jugades de pissarra van fer notar sobre la pista la seva categoria.

Creiem important destacar que el Puigcerdà es l'equip que ha aconseguit marcar major nombre de gols al Casco Viejo durant la present lliga i a sobra a casa seva.

C. G. PUIGCERDÀ 5
F. C. BARCELONA 16

Gran entrada a Font Romeu i públic molt correcte, la qual cosa feu oblidar els greus incidents de l'any passat.

Hem de dir que s'esperava més del Puigcerdà. Després d'un fulgurant començament en el qual el Puigcerdà s'avançà al marcador per 2 a 1, però l'alegria no durà

gaire ja que l'equip blau grana guanyà el parcial per 2 a 4.

A la segona part el Puigcerdà era un complet desconegut, dedicant-se a mirar el bé que jugaven els canadencs del Barcelona en lloc d'intentar parar-los. Es deixaven grans passadissos els quals aprofità estupendament el Barcelona marcant, ni més ni menys, que 7 gols per cap el Puigcerdà.

La darrera part fou un xic més nivellada acabant amb 3 a 5.

TXURI URDIÑ 12
C. G. PUIGCERDÀ 1

Partit que el Puigcerdà afrontà sense tres dels quatre elements fixos de la primera línia, d'aquesta manera l'equip quedava molt minvat.

El primer terç acabà amb 4 a 0 malgrat que el Puigcerdà va tenir tres claríssimes ocasions de gol. Les dues primeres evitades per la mala sort i la tercera per la sirena que concloïa la part (avantatges de controlar-la).

La segona part fou molt nivellada acabant amb un premudíssim 2 a 1.

L'última part els bascs aconseguiren 6 gols més, tres d'ells en els últims dos minuts.

Creiem que el resultat no reflexa el que va passar en el partit.

Pere

C. G. PUIGCERDÀ 3
C. H. JACA 9

Partit que el Puigcerdà afrontava amb el handicap de tenir el seu jugador Pat, lessionat a l'entrenament del dia anterior.

Tot i així, el pundonor del canadenc feu que jugués tota la primera part, en la qual el resultat fou molt equilibrat.

A la segona part, es notà molt la seva baixa i el Puigcerdà va jugar completament desmoralitzat, la qual cosa aprofitaren els de Jaca per fer-se amb el partit.

La tercera part fou de nou més nivellada.

C. G. PUIGCERDÀ 21
C. H. BOADILLA (Madrid) 1

CLUB ESCACS Cerdanya

M. A. Martin ens ha aconseguit la següent nota:

Acaba de finalitzar el Campionat d'Escacs de Puigcerdà, amb participació de jugadors de tota la Cerdanya, inclosa la francesa amb un total de 46 participants i el recolzament de l'Il·lustre Ajuntament de Puigcerdà, l'ajuda de la Caixa de Pensions i el Centre d'Iniciatives Turístiques, entre altres.

S'ha mantingut, per aquest campionat, el sistema suís i val a dir, que en dos mesos de durada, hem enllestit 368 partides.

Ha estat un Campionat d'un meravellós ambient competitiu i d'altres cotes esportives i humanes, dins el marc del Casino Ceretà, que com a Casa Pairal de la Cerdanya, de nou torna a emparar una activitat cultural-esportiva. Aquest retrobament, ha permès constituir el CLUB D'ESCACS CERDANYA, i en nom d'aquest, voldríem agrair públicament a la junta del Casino Ceretà les facilitats donades i el seu acolliment.

Des d'ara doncs, queda obert a tothom el Club d'Escacs Cerdanya, vinculat i amb Seu social al Casino Ceretà, on ben aviat s'iniciarà el Campionat social i altres competicions que oportunament s'anunciaran.

CLASSIFICACIÓ DEL CAMPIONAT:

- 1.- V. Almazán
- 2.- L. Almazán
- 3.- M. Esteban
- 4.- L. Fernandez
- 5.- Q. Nadal
- 6.- D. Fullana
- 7.- O. Gomez
- 8.- A. Graell
- 9.- J. R. Samará
- 10.- Jordi Suils
- 11.- F. Vazquez
- 12.- S. Torrent
- 13.- J. Piguillem
- 14.- R. Escribano
- 15.- A. Colomer
- 16.- J. Vicens
- 17.- A. Del Valle

- 18.- J. Porta
- 19.- R. Liseda
- 20.- J. Ravetllat
- 21.- J. Vega
- 22.- Javi Santaella
- 23.- J. Salvadó
- 24.- E. Perez
- 25.- E. Vígara
- 26.- C. Cano
- 27.- J. Valiente
- 28.- S. Cabezudo
- 29.- Juan Santaella
- 30.- L. Colell
- 31.- M. Lopez
- 32.- F. Fabra
- 33.- M. Torrent
- 34.- A. Pastor
- 35.- J. Conesa
- 36.- V. Rosal
- 37.- J. R. Gomez
- 38.- F. Armengol
- 39.- E. Bragulat
- 40.- Perez de Rozas
- 41.- Jesus Suils
- 42.- D. Bragulat
- 43.- A. Marquez
- 44.- M. A. Martin
- 45.- Ribas
- 46.- Claude Ros

CATALÀ PER A TOTHOM/CATALAN PARA TODOS

Diferències de Gènere de certes paraules del CASTELLÀ al CATALÀ:

Castellà masculí
EL CALOR
EL SUDOR
EL FIN
EL ANALISIS
EL DIENTE
LOS POSTRES

Català femení
LA CALOR
LA SUOR
LA FI
L'ANALISI
LA DENT
ELS POSTRES

Castellà femení
LA COSTUMBRE
LA CORRIENTE
LA PENDIENTE
LA SEÑAL
LA LEGUMBRE
LA VENTAJA
LA ESCAFANDRA

Català masculí
EL COSTUM
EL CORRENT
EL PENDENT
EL SENYAL
EL LLEGUM
L'AVANTATGE
L'ESCAFANDRE

cartes a rufaca

Hace unos días salió un artículo del Instituto publicado en la revista RUFACA, pues ahora desearía publicar este otro en contra del artículo escrito por la Juventud Socialista de Catalunya.

Para mi el colegio donde voy, no es una prisión ni mucho menos, pues nadie me obliga a quedarme en el edificio si yo no quiero, solo que debemos seguir unas reglas de disciplina "hechas un poco por compañeros y otro poco por profesores" en las que deberíamos estar de acuerdo pues son las más sencillas para poder llevar una vida en convivencia mas o menos ordenada.

Los profesores no solo piensan en ellos si no no se preocuparían de nuestros problemas y ellos se preocupan por que les podemos hablar y exponer nuestras dudas que ellos siempre las intentan resolver. Ellos solo procuran educarnos y enseñarnos pero parece que su esfuerzo por liberarnos un poco de la vida que el hombre se ha buscado tan fria y sin sentimientos, hace que les tiren los trapos en la cara.

El nivel es el normal para poder llegar a la universidad por que alli nadie procura ayudarnos, alli no haremos lo que aqui, tendremos problemas y no serán tan sencillos como ahora.

En el colegio, en el Instituto nosotros somos los protagonistas, los profesores solos no son nada, y nosotros solos tampoco.

Tenemos que resolver nuestros problemas unidos "profes" y alumnos sino jamás seremos nadie.

Tenemos algo muy grande en el Instituto sepamos buscarlo, ello nos hará crecer maduros sin hacer daño a la gente sin razones suficientes.

Aprendamos a querernos entre nosotros, llevemos una vida civilizada comportemonos como nosotros queremos que los demás se comporten, con educación, respe-

to y amor y luego opinemos como gente madura discutiendo entre todos lo que a todos nos incumbe.

Susi Pérez

TROBAREM A FALTAR EL TEU SOMRIURE. . . ONCLE VENTURA

No se quin cel fa, ni si és núvol, esperança de pluja o si es poden comptar els estels. No ho sé. Escric a la taula del despatx, després de la feina, el diari però m'ha donat la notícia, en Ventura, l'oncle Ventura ens ha dit adeu, O potser arreveure.

Un fill de Cerdanya, un aprenent "que dormia sota el taulell" un jove etern, un botiguer dels d'abans, un català fidel, un home total, un somriure als llavis, un consell a mig dematí, una recordança a mitja tarda, Adeu!

Tinc al davant, ho puc llegir, la seva darrera nadala, on reproduceix de Samuel Ullman el seu poema: "Joventut d'esperit" el qual de debó fou ben bé l'ideari de la seva vida: "La joventut no és un espai de la vida, Es un. . .".

La recordança d'un home que vaig estimar m'empeny a tenir present cada dia, cada minut la seva sàbia i digna d'imitar línia de pensament.

Algun dia, Ventura, n'estic segur, ens tornarem a trobar, a l'ombra d'un arbre, alguna tarda d'estiu.

J. Muntaner

PUIGCERDÀ PIERDE UNA HIJA

Puigcerdá tiene una pérdida sensible con el fallecimiento de Doña CARMEN LLORENS de PIGUILLEM, cuya vida ejemplar en todos los aspectos, debe ser para todos nosotros espejo y ejemplo.

Doña Carmen, que con su sencillez, su simpatía para todos, sin diferenciar clases

sociales, prestó siempre la ayuda y el consuelo cuando para ello era requerida, o en otros casos espontáneamente al conocer la necesidad de que le faltaba a determinada persona o familia, que no tenía un "no" para nadie cuando su consejo o ayuda se le pedía.

Su amor y cariño a nuestra Villa y a todo lo que tenga relación con ella, es sobradamente conocido, Puigcerdanesa y Cerdana por los cuatro costados, agradecida cuando la Villa y Cerdaña prospera, triste y acongojada cuando los diversos aspectos no funcionan a la plenitud deseada.

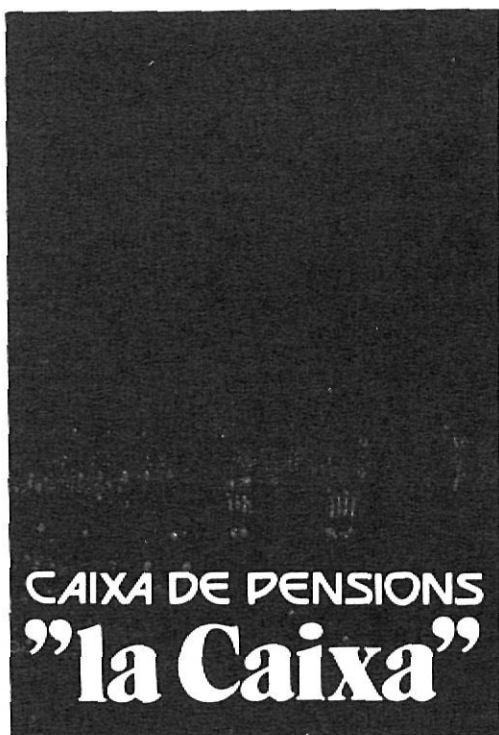
Su carácter sencillo como digo antes, le granjeó infinidad de amistades de todas clases sociales, sin buscar jamás la recompensa o la lisonja, virtud de la cual tenemos mucho que aprender entre muchas de las cosas buenas que a lo largo de su vida no enseñó y nos deja, incansable escritora anónima de las excelencias de nuestra Villa y Cerdaña, sin que jamás "nadie" se acordase de agradecerle.

Puigcerdá ha perdido a una gran Hija, y los que tuvimos la satisfacción de tratarla y en muchas ocasiones pedirle consejo, lo hacíamos con la mas completa confianza, porque conocíamos su talento y su gran amor a la tierra que la vió nacer.

Creo un deber como Puigcerdanés escribir estas cuatro letras en recuerdo y agradecimiento a la señora Carmen para todos conocida así, por lo mucho que amó a nuestra Villa, y por lo mucho que para ella hizo, trabajo y acciones, que tenemos la mas completa seguridad de que ante el Juez Supremo tendrán la debida recompensa, y podría despedirla con aquella frase, que creo tiene aplicación en este caso: "nos deja pero con la satisfacción del deber cumplido".

Un Puigcerdanés

CAIXA DE PENSIONS
"la Caixa"

José Antonio, 22

Telèfon 88 01 47

PUIGCERDÀ

MEF, S.A.

MUNTATGES ELECTRICS
DOMESTICS I INDUSTRIALS

Avda. Dr. Piguillem, 3

PUIGCERDÀ (Girona)

F. RIVEROLA
Numismàtic

Compra i venda de monedes
antigues de col·lecció.

Apartat Correus, 75
TEL.: (972) 88 08 49

PUIGCERDÀ
(Girona)

Antiguitats E. ORRI

Major, 30

Tel. 88 02 87

PUIGCERDÀ

CONSTRUCCIONES
F. BRAVO

Colònia Simon, 17, 1er., 1a

Tel. 88 13 44

PUIGCERDÀ (girona)

Palau 3

Major, 13 — Telèfon 88 06 99 — Puigcerdà

selecciones

SOUVENIRS - JUGUETERIA
ARTICULOS REGALO

LISTAS DE BODA

PLAZA DEL CAMPANARIO, 10
Tel. 88 02 77

PUIGCERDÀ

electrodomèstics

PIRINEU

Avinguda Dr. Piguillem, 3

PUIGCERDÀ
(Girona)

CAN BORRELL

MAS CATALÀ

MERANGES (LA CERDANYA)

Tel. (972) 88 00 33

**CUINA TÍPICA CATALANA GUARDONADA
AMB ELS PREMIS "IGNASI DOMÈNECH"**

1978 - 1979 - 1980

**PREMI INTERNACIONAL DE TURISME
I GASTRONOMIA 1980**

MEMBRE DE LA "CHAINEDES ROTISSEURS"

PROMOTOR DEL "CONSELL CATALÀ DE LA CUINA"

**GUIES GASTRONÒMIQUES I TURÍSTIQUES D'ESPANYA:
CLASSIFICACIÓ: CAMPSA: 1 SOL - GOURMETOUR: 7 1/2 - 10**

(ACONSELLEM RESERVAR PLACA PER TELÈFON)